Anul III | Arad, Sâmbătă 5 (17 Iunie) 1899 | Nr. 109

REDACŢIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria de un an fl. 10; pe ½ an fl. 5; pe ¼ de an fl. 2.50 pe 1 lună fl.
N-rii de Duminecă pe *an fl. 2.—*
Pentru România şi străinătate: pe an 40 franci.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAŢIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERŢIUNILE:
de 1 şir garmond: prima-dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia-oară 4 cr. şi timbru de 30 cr. de fiecare publicaţiune.
Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte în Arad.
Scrisori nefrancate nu primesc.

Anul III. | **Numĕr de Duminecă** | **Nr. 23.**

BUNA-INŢELEGERE.

Se topeşte de mâhnire ochiul nostru la vederea atâtor fărădelegĭ, pe carĭ scris i-a fost neamuluĭ românesc să le îndure în cursul veacurilor. In vremea aceea însă jugul şi fărădelegea erau nişte întocmirĭ îndreptăţite faţă de cel maĭ slab şi lumea se obicĭnuise cum se cade cu ele. Noĭ, ceĭ de astăzĭ rîdem şi ne mirăm numaĭ cum au putut trăi oameniĭ atâta timp în întunerec şi prostie, suferind ca din osteneala muncĭĭ lor alţiĭ să se îngraşe şi să se veselească. Şi atât de firească ni-se pare lupta aceea măreaţă, cu care se începe în cartea vieţiĭ popoarelor veacul nostru, numit al luminiĭ, al libertăţiĭ, frăţietăţiĭ şi egalităţiĭ între oamenĭ. Optsprezece sute de anĭ a trebuit, până ce legea luĭ Christos să fie recunoscută de lege pentru *toţĭ* oameniĭ.

Cine ar fi crezut însă că, poporul român din ţara aceasta să nu fie învrednicit şi el de darurile binecuvântate ale legiĭ dumnezeeştĭ reînviate? Acest popor, care totdeauna a jertfit jertfa dreptăţiĭ şi a nădăjduit spre Domnul. In preajma ochilor nostri se petrece şi astăzĭ cu noĭ aceeaşĭ nedreptate urgisită, strigătoare la cer. Se vor mira poate şi urmaşiĭ nostri vr'odată de nesocotinţa celor ce sădesc în inima noastră atâta suferinţă şi mâhnire. In noĭ se trezeşte nemulţămirea şi mirarea numaĭ, când ne luăm rĕgaz a medita asupra sorţiĭ, la care am ajuns, încolo parecă după îndelungată obicĭnuinţă ne-am fi împăcat cu ea. Aşa trebue să credem după maĭ multe semne şi arătărĭ triste.

Ilustrul cavaler de Puşcar a avut cumineenia acum la bătrâneţe adâncĭ să potrivească în faţa congresuluĭ pe ceĭ ce au îndrăznit a respinge ajutorul dela stat pentru apărarea autonomieĭ bisericeĭ naţionale — cu nişte broaşte umflate. Las' să-'l restigneasca istoria, de va afla cu cale, pentru această batjocură. Ceea-ce ne doare este, că vedem, cum şi în starea atât de grea, în care ne-au adus atacurile dujmanilor, carĭ voesc să calce în pământ viaţa noastră şi mărirea noastră cu ţerînă să o aşeze, — vechiul păcat strămoşesc, pisma neînţelegerea, cearta între fraţĭ nu ne părăseşte. Aceasta este semnul cel maĭ învederat, că noi am început într'adevĕr a ne împăca cu soartea croită nouĕ de dujmanĭ. Orĭ dacă nu, apoĭ e dovada, că suntem încă nişte oamenĭ necopţĭ, nişte perverşĭ şi nişte rătăciţĭ ca vaĭ de noĭ. Căcĭ doară cunoscut şi recunoscut e de toată lumea, că maĭ ales *în faţa primejdieĭ din afară se pretinde bunăînţelegere şi pace în lăuntru.* Nu numaĭ că se pretinde, dar' în faţa primejdieĭ, dragostea şi armonia între fraţiĭ de suferinţă în mod firesc se trezeşte şi se propagă cu o forţă, căreia nimic nu i-se poate împotrivi. Credem că în privinţa aceasta toţĭ suntem de aceiaşĭ părere, de asemenea suntem siguri, că fieşte care dintre noĭ a cetit, a auzit şi a vĕzut atâta învĕţătură despre puterea bunei înţelegerĭ, în cât la acest loc a o maĭ învedera ni-se pare cu totul de prisos.

Se vede însă, că noĭ nu vrem să scoatem învĕţăturile trebuincioase din istorie şi pildele vrednice de urmat din natură.

Am auzit cu toţiĭ de atâtea orĭ de bătaia aceea cruntă de la Cannae, în care strămoşiĭ nostri Romanĭ au îndurat cea maĭ aspră nenorocire, căcĭ 80.000 dintre eĭ, bogaţĭ şi sĕracĭ de o potrivă, 'şi au acolo mormêntul. Roma era într'o stare desnădĕjduită. Dar' deşi pentru toate rĕspunderea cădea pe capul generaluluĭ Terenţiu Varro, pentru pripa şi nesocotinţa luĭ, totuşi poporul roman în înţelepciunea sa ştia prea bine, că în astfel de împregiurărĭ critice nu era folositor a'l învinui, a'l oropsi şi a'l trage la dare de seamă. Dimpotrivă popor şi senat i-au ieşit într'u întêmpinare şi în loc de înjurăturĭ i-au arĕtat dragoste şi mulţumită, că deşi învins, totuşi nu şi-a perdut nădejdea în mântuirea patrieĭ. Varro era capul unuĭ partid din Roma şi aşa avea *numĕroşĭ şi pătimaşĭ inimicĭ. Insă în faţa dujmanuluĭ din afară toate patimile dinlăuntru au amuţit.*

Dar' la noĭ ce vedem? La noĭ ajunge, ca un zevzec oare care să-şĭ caşte gura şi să strige, că cutare fruntaş al neamuluĭ nu şi-a făcut datoria, orĭ că nu e de părerile paraponisituluĭ guraliv, pentru ca îndată să fie pus pe lista trădĕtorilor. Sunt între noĭ mulţĭ, cărora le produce multă desfătare sufletească orĭ ce prilegiu binevenit de a putea batjocori şi terfeli în public bunul nume al acelora, carĭ nu fac parte din tovărĕşia socială sau politică a lor. *In loc de a combate calm şi obiectiv, eĭ împroaşcă cu venin ucigător, eĭ aruncă sĕmênţa de ură şi discordie.*

Pe calea aceasta am înaintat aşa de departe în timpul din urmă, încât putem zice, că unele din gazetele noastre îşĭ tractează cetitoriĭ maĭ mult cu material ce distruge însuşĭ corpul naţiuneĭ noastre, de cât cu învĕţăturĭ de creştere şi întărire naţională. Cetitorul naiv poate uşor să fie sedus a crede, că poporul nostru român are maĭ mulţĭ şi maĭ periculoşĭ dujmanĭ în şirurile sale propriĭ, de cât în tabĕra contrarilor.

Alegerea de episcop la Arad a avut meritul de a fi scos pe arena publicităţiĭ pe unul din advocaţiĭ romînĭ diu Braşov. Zic merit, pentru că dacă nu mĕ înşel, chiar pe advocaţiĭ din acest centru românesc am avut ocasiune de a-ĭ saluta maĭ puţin pe terenul luptelor naţionale. Cum însă de obiceiu omul în nesocotinţă de causă sau numaĭ dintr'o parte informat trebue să dea greş, astfel şi Domnia Sa a trebuit să aibă „pechĭ" pe de o parte; de altă parte însă rara norocire de a fi glorificat chiar şi numaĭ din acest incident de tinerimea academică din Viena. Dacă acel domn advocat în zelul seu pentru causă şi-ar fi procurat pe orĭ ce cale date şi informaţiunĭ complete, publicul cel mare ar fi fost lipsit de o nouă probă de neînţelegere şi invective între fraţĭ şi dênsul neatins de bănueala de a fi jucat rolul de advocat al păr. Hamzea.

Diecesa Aradului şi-a ales prin representanţa sa legală pe cel chemat a o guverna. Dar prea se ridicaseră puternice valuri în jurul afacerei, de cât ca ele să se poată opri de-odată cu finalisarea ei. Trebuia negreşit, ca „pădurariĭ" noştri naţionali să dea alarm, că pădurea s'a aprins în flacĕri, trebuia sumuţată o parte a tinerimei, ca să spulbere pe trădătoriĭ, carĭ au îndrăznit a nu alege pe cel ce din întêmplare eĭ îl voiseră. In cele din urmă lucrul se înfăţişează ca o proastă copilărie. Trebue mult rĕsfĕţ şi multă rĕutate, pentru ca să te încumeţi a înjura pe un om, care cu toată sinceritatea dedică câteva versuri unuĭ nou ales episcop; sau, ca să-ţi publici supărarea, că s'au împăcat doui Romînĭ ce erau să se tirască înaintea curţiĭ cu juraţi din Orade.

Când în jurnalistica noastră, judecênd după aceste şi alte multe exemple, se cultivă cu atâta predilecţiune curentul de aţâţare a spiritelor, de învrăjbire şi de discreditare, să nu ne mai mirăm, dacă peste tot *în viaţa publică a poporului român lipseşte încrederea reciprocă, buna înţelegerea* şi însufleţirea la muncă comună. Inteligenţa noastră dela oraşe şi dela sate, puţină câtă o avem chiar şi acum, este în cele mai multe căsuri divisată în tabere, cari nu nu mai se combat una pe alta, ci se dujmănesc în toată puterea cuvêntului. Nu vreau să citez nume şi exemple pentru a dovedi aceea ce susţin, dar în punctul acesta cred, că am aprobarea generală a cetitorilor. Din causa acestor certuri şi neînţelegeri stagnează de regulă instituţiunile noastre culturale, eaĭ *înaintea strĕinilor nu avem trecerea şi autoritatea cuvenită.*

Streiniĭ ştiu de minune să se folosească de slăbiciunea noastră şi ei ne despreţuesc, şi cel mai răpciugos dintre ei este de o îngâmfare şi obrăzicie revoltătoare. Bizuiţi în protecţia statului, o mână de funcţionari unguri sau jidani e în stare să teroriseze ţinuturi întregi locuite numai de Romîni. Şi noi nu avem baremĭ ambiţiunea, ca să-i punem la loc atunci, când ei ne vatĕmă cele mai delicate sentimente ale noastre. Nu. La obrăznicia lor noi le rĕspundem cu umilinţă.

O dacă ar avea Românul câtuşi de puţin în pieptul seu conştiinţă, că el e frate în ţara aceasta cu numaĭ puţini de treĭ milioane de Romînĭ, atunci de sigur accentul cel aspru al limbit arpadiane nu l-ar face să trăsară atât de ruşinos, aşa de vrednic de compătimire.

Şi dacă noi toţi am medita cu seriositate asupra nevoilor ce ne copleşec, asupra sorţiĭ vitrege, ce ne apasă, asupra amaruluĭ, în care înotăm, atunci cu dragoste frăţească ne-am saluta unul pe altul, unul altuia ne-am strânge mâna cu iubire, şi n'ar maĭ fi între noĭ decât florĭ şi armonie, după dorinţa poetuluĭ.

Fie-mĭ iertat deci a ofta dimpreună cu psalmisiul: Fraţĭ Romînĭ! Până când tot greĭ la inimă, pentru ce iubiţĭ rĕutatea şi cântaţi minciuna? Nu e acum vremea, fraţilor, a ne oropsi şi rĕstigni unul pe altul, căci slavă Domnuluĭ, lipsesc până acum vînzĕtoriĭ din mijlocul nostru.

Voi, ceĭ ce scrieţi prin gazete, voi cei ce preamăriţĭ pe D-zeu în biserică, voĭ ceĭ ce luminaţĭ tinerimea în şcoală, propovĕduiti pretutindenea legea luĭ Christos, duhul blândeţeĭ, dragosteĭ şi al buneĭ înţelegerĭ între fraţĭ!

Amicul.

Potrivit noueĭ legĭ a aşa zieĭ „judecătorie în afacerĭ de alegere", în lista de alegĕtorĭ sunt a se lua şi ceĭ carĭ sunt în restanţă cu plata dărĭĭ.

Facem decĭ atenţĭ îndeosebĭ pe fruntaşiĭ din comune să cerceteze listele carĭ se vor publica la casa comunală şi să reclame când vor vedea că vre-un Român cu drept de alegere nu este înscris în listă!

Serbările dela Arad.

Instalarea noului Episcop. — Pregătirĭ. — Ţĕranii. — Banchet. — Concert.

Cu prilejul aşezăriĭ în scaunul episcopesc a P. C. Sale d-lui vicar Iosif Goldiş în Arad vor fi serbărĭ cum poate nu s'au mai vĕzut în aceste părţi, şi peste tot, între Romîni. După ştirile ce primim, din marile comune de prin comitat, din Bihor şi Bănat vor veni miĭ de ţĕrani fruntaşi, cu învĕţătoriĭ şi preoţiĭ lor, ear pe unde sunt, vor veni şi **corurile ţĕrăneşti.**

D'asemenit sau înştinţat să vină călăreţi, carĭ vor forma un **banderiu** *pitoresc compus din vre-o 500 flăcăĭ romînĭ voinicĭ. Indeosebi comunele bogate Pecica, Nădlacul, Cenadul-unguresc, Macia şi Curticiul vor trimite călăreţi mulţi. D'asemenĭ comunele din jurul Aradului.*

Până acum s'au înştiinţat că ar dori să-l aducă dela gară în oraş pe nou alesul episcop doui ţeranĭ bogaţĭ: Dobreu (din Arad) şi Mărienuţ (din Cenadul-unguresc) amândouĭ avênd trăsură domnească şi patru cai ca smeiĭ din poveste. (Mărienuţ e un ţĕran care are avere în preţ de aproape 1 milion coroane).

Cu un cuvînt: cu acest prilej va fi o puternică manifestaţie a dragostei ce

Românii din eparchia Aradului au pentru neamul şi sfânta lor biserică.

*

Un punct culminant al serbărilor ce se vor da va fi concertul **genialei copile Aurelia Cionca,** *artista care a stors deja admiraţia tuturor Românilor carĭ au avut norocul s'o asculte cum cântă la pian. D-şoara Felicia Beleş va da şi d-sa concursul său preţios la acest concert.*

Nu mai puţină atracţie vor avea corurile ţărăneşti şi petrecerea ce va aranja tinerimea română din loc, precum şi banchetul.

*

După toate semnele, serbările acestea se vor da cam pela sfîrşitul lunei, deoare-ce înaltul act de întărire numai zilelele aceste va sosi dela Viena, unde petrece M. Sa; ear după publicarea actului, nou alesul trebue să depună jurămîntul şi să se facă şi **sfinţirea.**

Pentru arangearea tuturor lucrurilor şi pentru susţinerea bunei rânduelĭ, se vor constitui în Arad comitete compuse din fruntaşiĭ cărturari, maiestri şi ţerani.

Invoiala între Ungaria şi Austria.

După 3 ani şi atâtea luni de târgueli, frământări şi sbuciumări, cele douĕ guverne au ajuns în sfârşit a se înţelege asupra învoelilor despre *reînoirea pactului economic* între cele douĕ state ale monarchiei. La reînoirile din 1877 şi 1887, învoelile erau gata cu luni înainte, astfel că rânduiala lucrurilor începea regulat la 1 Ianuarie 1878 şi la 1 Ianuarie 1888, De astă dată, deşi tocmirea se începuse în ă în Decemvrie 1895 noua rânduiala nu va intra în vigoare decât la 1 Ianuarie 1900.

Hărţuelilor acestora îndelungate a pus capăt în primul rând *vorba hotărîtoare a M. Sale*, care în urma urmelor, sătul şi el de atâtea frământări, a poruncit ambilor prim-ministri, *că trebue să se împace.*

In şedinţa de Miercuri 14 Iunie, a dietei, primul ministru al Ungariei *Szèll* a făcut cunoscut deputaţilor aceste învoeli. Eată dar pe scurt cum stau lucrurile:

Până acum învoelile trebueau votate de ambele diete, din Budapesta şi Viena fiind-că aşa prescrie legea dualistă. De oarece însă *dincolo dieta nu este în stare a lucra de loc*, guvernul austriac e silit să le pună în vigoare cu o patentă împărătească. Ungurii nostri însă ziceau, că asta se împotriveşte legei din 1867 şi d'aceia cereau de la Austriacĭ, chipu pentru despăgubire, mai multe foloase mari, pe care însă guvernul de dincolo *nu voia să le deie.*

Intâiu şi întâiu reînoirea pactului earăşi va ţinea până la sfârşitul anului 1907, ca şi când el s'ar fi început regulat la 1 Ianuarie 1898; deşi Ungurii cereau, ca să ţină numai până la 1903, cel mult până la 1904, ca apoi Ungaria să se despărţească cu totul de Austria şi să 'şi înfiinţeze vama la graniţele către Austria, întocmai ca şi faţă cu statele străine. *Asta însă* n'au capătat-o, ba încă s'au învoit ca guvernul austriac să întrupeze pactul cu scrisoarea împăratului, ear nu prin dietă.

In schimbul acestora, Ungurii au dobândit însă că la Banca austro-ungară, care scoate bancnote săaibă şi ei tot atâtea drepturĭ, ca şi Austriacii, anume şi numărul funcţionarilor, dela cel mai mare până la cel mai mic să fie acelaşĭ, cât şi foloasele să tragă dela ea deopotrivă unii şi alţii, ceia-ce nu era întocmai până acum. Stăpânitorii nostri ar dori tare, ca să-'şĭ poată înfiinţa o Bancă a lor proprie, care să le tipărească bancnote numai pentru ei, dar' pentru asta trebue mulţĭ banĭ, ear' bancherii din străinătate nu prea se arată voioşĭ a i le da împrumut, căci nu se încrede prea mult în cinstea celor ce la noĭ umblă cu banĭ.

Au maĭ căpătat eĭ şi alte câştigurĭ maĭ micĭ, după care toate trag nădejde multă, că peste câţiva anĭ, cel maĭ târziu la 1 Ianuarie 1908, totuşĭ vor putea înfiinţa vama de sines tătătoare ungară şi Bancă proprie.

Asociaţiunea Naţională Aradană.

In şedinţa ţinută erĭ sub presidiul dluĭ P. Truţa, comitetul Asociaţiuneĭ Naţionale Aradane a hotărît ca adunarea generală anuală să se ţină nu în vară, ca până acum, ci din maĭ multe motive binecuvântate, la toamnă, în luna Septemvrie.

Hotărîrea s'a adus cu unanimitate, ear' la şedinţă au participat pe lângă dl Truţa membriĭ V. Mangra, Russu Şirianu, Tr. Vaţian, G. Purcariu, Dr. G. Proca şi Sava Raicu.

Din Bucovina.

Confiscarea „Patrieĭ“. N-rul trecut al „Patrieĭ“ apărut Marţĭ seara a fost din nou confiscat. Causa confiscăriĭ a fost un pasagiu din articolul intitulat „Lipsă de viaţă naţională“. Comunicându-se redacţiuniĭ după confiscare pasagiul confiscat a fost posibil a eda a treia ediţie, care s'a şi espedat încă cu posta de noapte în provinţă şi în străinătate. In loc s'a inmanuat din cause technice ediţiunea neconfiscată deabea în decursul zileĭ de Mercurĭ. Notăm totodată că N-rul trecut confiscat este al cincilea confiscat între şease numerĭ consecutivĭ.

(*„Patria“*)

PROCESELE SLOVACILOR.

Lunia trecută, 12 Iunie n., s'a ţinut în Budapesta procesul de presă intentat de procuratura de acolo organuluĭ slovac *„Nár. Noviny“* pentru nişte extracte din articliĭ apăruţĭ într'o revistă politico-literară cehică din Praga şi scrişĭ, cu iscălitura proprie, de către prof. polon *Baudouin de Courtenay*, prof. la Universitatea din Cracovia.

Acusatul în proces era dl *Iosif Skuttety*, proprietar şi directorul revisteĭ literare *„Slovenské Pohlady“*; colaborând totdeodată şi la *„Nár. Noviny“*, el a săvîrşit păcatul de a fi tocmit suspomenitele extracte pentru a apărè în foaie.

Juraţiĭ gâsindu-l vinovat de acest păcat, juziĭ l'au osândit la 3 septămânĭ temniţă de stat, *şi 150 fl. gloabă în banĭ.*

Cu acest prilegiu, organul slovac face o reprivire a proceselor ce i-au fost intentate în ultimiĭ 7 anĭ de zile, scrind într'altele:

„Despre ce să maĭ scrie încă *„Nár. Noviny?“*

„In 1898 se desvăluia monumentul tatăluĭ (adecă al luĭ *Hurban-Vajansky*); gendarmiĭ nu lăsau să intre în cimitir nicĭ pe înrudiţiĭ ceĭ maĭ de aproape: văduva şi copiĭ. Rănit şi vătămat până în adâncimile cele maĭ afunde ale sufletuluĭ seu, fiiul a scris articlul: „Hienism în Ungaria“. Ziarul a fost prigonit din causa articluluĭ ear' autorul seu osîndit la temniţă de un an.

„In 1895 *„Nár. Noviny“*, au publicat un articol destul de domol scris sub titlul: *„Nu căuta la dracu apă sfinţită“*, al căruĭ inţeles era: că pot Saşiĭ din Ardeal să se încreadă cât voesc în guvernul luĭ Bánffy; — *Slovaciĭ, Sêrbiĭ* şi *Româniĭ* nu aşteaptă de la acest guvern nimica bun şi drept. Şi pentru acesta ziarul fu improcesuat, ear' autorul dus la Vaţ.

„In organul oficial, editat de către ministerul de instrucţiune publică („Néptanitó Lapok“) a apărut concurs pentru un post de învĕţător într'o comună slovacă; se căuta aşa fel de învĕţător, „care ar şti şi ar fi în stare a maghiarisa acea comună“. Ziarul nostru scrisese un articol scurt despre afacerea sub titlul: *„Neruşinarea maghiarisătorilor“*; procesul fu gata, ear' autorul osândit la 5 lunĭ.

„In anul 1893 am sărbat aniversarea naşteriĭ de o sută de anĭ a poetuluĭ nostru *Ioan Kollár*, în sătuleţul seu natal *Moşoveţe* lângă *T.-Szt.-Martin*, precum şi aci. Deşi ne aduceam aminte de ziua memorabilă în toată liniştea, nu ne-am făcut vinovaţĭ de nicĭ o transgresiune, totuşĭ gendarmiĭ nu ne lăsară în pace nicĭ în casele private. Libertatea personală, drepturile reuniunilor noastre fuseseră vătămate în mod brutal timp de maĭ multe zile. Trimeteam la ministru jalbă peste jalbă; ne rugarăm pentru scut faţă cu volnicia autorităţiĭ, când şi vieţile noastre erau deja ameninţate; dar' domniĭ ceĭ marĭ din Buda îşi astupaseră urechile. Când nu maĭ era chip a exopera de la minisru resolvirea acestor şi altorfel de recurse ale noastre — aproape în răstimp de 2 anĭ! — *„Nár. Noviny“* aduseră articlul intitulat: *„Banditism politic“*. In loc de recurse, ni s'a acăţat de gât proces, al căruĭ resultat fu nu temniţă de stat, ci cea ordinară timp de 4 lunĭ.

„Apoĭ în comitatul *Nitreĭ*, înainte încă de a se fi pertractat în dietă proiectul de lege despre maghiarisarea numelor topografice, autorităţile schimbau numele slovace ale comunelor în nume maghiare; *„Nár. Noviny“* a atras atenţia comunelor asupra legiĭ, ear' pentru aceasta, foaia încă a căpătat proces. In Budapesta, nişte capitaliştĭ cruzĭ, proprietarĭ de ţiglăriĭ, sug nemilos măduva din oase a lucrătorilor astfel încât presa întreagă se ocupa de grosăveniile eşite la iveală. Lucrătoriĭ erau Slovacĭ — sângele nostru. Eĭ bine, nu trebuia să ne facem echoul durerilor? Ni s'a intentat proces; redactorul responsabil, osândit la 8 lunĭ de zile, încă şi azĭ stă în temniţă pentru aceştĭ doĭ articoli intitulaţĭ: *„Paralisa progressivă“* şi *„Sclăvia în sus şi în jos“*.

„Sau: foile din Budapesta au voit să tragă pe sfoară pe Românĭ şi se puseră deodată să scrie despre alianţa româno-maghiară. *„Nár. Noviny“*, într'un articlu intitulat tot aşa, a zis că aceasta e melodie falsă. Li se făcuse şi pentru aceasta proces. Intr'un sat din comitatul *Liptov* au năvălit gendarmiĭ în casele oamenilor, pentru că nu voiau să-şĭ trimeată copiĭ în „ovodă“; *„Nár. Noviny“* au scos un strigăt de protestare sub titlul de: *„Herodes“* şi — imediat fuseserăm tăriţĭ înaintea juraţilor. Câteva zile după aceea foaia noastră scria despre ceea ce se petrece în Ungaria sub acoperişul lozinceĭ: *„A agita poporul“*. Earăşĭ proces; ear' osânda sună: 8 lunĭ temniţă.

„In Aprilie 1898, în toiul proceselor noastre, dar' cu suflet liniştit fără patimă, organul nostru medita despre o boală a vieţiĭ politice şi sociale în Ungaria, anume: „Megalomania“. Eĭ bine: earăşĭ haĭ cu noĭ la judecătoria preseĭ, ne-au osândit şi la perderea libertăţiĭ şi la dauna băneascĕ foarte însemnată.

„Acum păşim în faţa juraţilor pentru că n'am retăcut ceea ce scrie despre noĭ un om de ştiinţă, profesor la universitate, cunoscut ca filolog de parte în lume, care a văzut şi experimentat la noĭ multe de toate“.

Foaia slovacă scoate apoĭ, *pe o coloană şi jumĕtate*, pasagele incriminate din acusa procuroruluĭ în procesul de azĭ; şi încheie cu câteva rândurĭ din care reproducem numaĭ atâta:

„Propositiĭ smulse din articliĭ reproduşĭ fără orĭ-ce cohesiune; astfel că nu una capătă alt sens; sau cuvinte osânditoare, rostite de autorul la adresa Italienilor, se prevestesc a fi zise despre Maghiarĭ.... Şi deoare ce extractul a apărut în patru numere ale ziaruluĭ nostru, procurorul ne pune pe răvăş *patru delicte.* . . . .

„Dar': fie cum o da D-zeu! *„Nar. Noviny“* nu póte scrie altfel nicĭ pe viitor.

Recolta.

Rodul anului acesta, dacă nu va fi d'aci încolo vreme rea, după darea de seamă ce publică ministerul de agricultură, *va fi mai bun ca în cei doui ani trecuţi.*

Din comitatul nostru primim şi noi ştiri înveselitoare. Viile pretutindeni stau bine, ear frigul de Luni şi de Marţi a stricat numai prin jurul Pâncotei puţin porumb (cucuruz). Grâul şi celelalte semănături dacă vremea asta frumoasă va ţine, va da de asemeni o recoltă bună.

ULTIME ŞTIRI

Budapesta, 16 Iunie. In cercurile bine informate se dă ca sigură ştirea că după-ce compromisul va fi trecut prin Dietă ministerul va fi reconstituit în aşa chip, că Szèll se desparte de portofoliul internelor, ear' Lukàcs va părăsi cabinetul, făcând loc probabil luĭ Horànszky.

Din Sibiiu primim următoarele:

„Azĭ Mercurĭ a fost aicĭ mare sfat naţional. Spre marea desilusie a „presidentuluĭ“ însă, comitetul de la care naţia ar fi să aştepte mântuirea, s'a redus la dniĭ I. Coroianu, G. Pop de Băseştĭ, T. Mihâlyi şi Vajda (bătrânul şi tinĕrul), deşi chiemaţĭ au fost şi bărbaţĭ carĭ nu au făcut parte din nicĭ un comitet.

„Printr'un fruntaş bănăţean dl Raţiu încercase o apropiere orĭ înţelegere cel puţin, cu dl Al. Mocsonyi. **Acesta a refusat însă până şi să stee de vorbă cu fostul president. Acelaşĭ lucru a făcut şi alţĭ fruntaşĭ bănăţenĭ,** *despre carĭ dl Raţiu nădĕjduise că vor spriginĭ politica* (?) *d-sale.*

Bucureştĭ, 15 Iunie. La alegerile col. II de Senat au reuşit 45 conservatorĭ, 2 junimiştĭ şi 2 liberalĭ independenţĭ.

Constantinopol, 15 Iunie. După ştirĭ (necontrolate încă) sosite aicĭ din vilaietul Bitlis, cu prilejul turburărilor *Turcii au omorît 800 Armenĭ.*

Washington, 15 Iunie. Generalul Otis telegrafează din Manilla că erĭ pe insulele Filipine, şi anume la Imos a fost o ciocnire sângeroasă între resculaţiĭ din insule şi trupele americane. Americaniĭ au perdut 10 morţĭ, răniţĭ sunt 40, *perderile resculaţilor sunt însă foarte marĭ.*

Paris, **16 Iunie. După ce erĭ a primit misiunea să formeze noul ministeriu, Raymond** *Poincarré* **s'a sfătuit cu** *Ribot, Meline* **şi** *Sarrien.* **El îşi dă multă silinţă să facă pe fostul ministru** *Krantz să-şi păstreze locul şi în noul cabinet.*

Făcând apel la *Bourgois,* **acesta a declarat că nu'şi poate părăsi locul dela Haaga (unde e membru în conferenţa de pace! Red.)**

Radicaliĭ şi socialiştiĭ cer lui *Poincarré să apere cu energie instituţiunile republicane şi să termine odată cu afacerea Dreyfus.* **Radicaliĭ mai pretind însă şi câte-va locuri însemnate în cabinet.**

Poincarré **e încă tinĕr, abea de 40 anĭ. Trece ca mare capacitate financiară. A fost ministru de finance tocmaĭ în cabinetul** *Dupuy,* **când (la 1894) ministrul general Mercier, a dat în judecată pe Dreyfus. A fost de maĭ multe orĭ vicepreşedinte al Camerii. E popular.**

Paris, *16 Iunie,* **Poincarré va păstra pentru sine ministerul de rĕsboiu.**

Belgrad, *16 Iunie. O bandă de Albanezĭ, ajutată de 2000 soldaţĭ Turcĭ, a călcat hotarul ţerii şi după* **o luptă care a ţinut erĭ toată ziua, între banditi şi trupele sêrbe, şi dintr'o parte şi din alta au rĕmas mulţĭ morţĭ şi răniţĭ.**

ADERENȚE—PROTESTE

Preoțimea, învățătorimea si poporul gr.-or. român din cercul protopresbiteral al B Ineului, întruniți în adunarea națională bisericească din sediul de odinioară episcopesc, ear' acum protopresbiteral, ținută la 30 Maiu st. v. în unanimitate anunță:

1. Își exprimă omagiile Preacuviosiei Sale nou alesului Episcop Iosif Goldiș.

2. Își exprimă ferbintele mulțumiri maiorității Sinodului diecesan pentru votul dat P. C. V. Sale Iosif Goldiș.

3. *Declară acțiunea „Tribunei Poporului" în chestiunea alegerei de episcop în Arad, de expresiunea sentimentului comun al credincioșilor ortodocși, pentru care acțiune îi exprimă mulțumită.*

4. Condamnă josnica hulă și ocară, la care a căzut „Tribuna" din Sibiiu și „Gazeta Transilvaniei" din Brașov, prin insultarea alesului nostru episcop, a sinodului electoral și a conducătorilor „Tribunei Poporului".

5. Își exprimă regretele față de acei nesocotiți dintre studențimea universitară, cari prin atacul lor deviat, au știrbit buna reputațiune a falnicei noastre tinerimi de odinioară și-o poftește a reveni la rolul ei ideal.

6. Protestează contra ingerinței fiilor de altă confesiune în afacerile noastre bisericești.

7. Poftește presa română a relua firul ideal al luptei naționale, care este unica cale pentru întruparea solidarității naționale, indispensabilă la ajungerea succesului dorit.

Boroșineu, la 20 Maiu st. v. 1899.

(Mai pe larg vezi raportul din *B. Ineu* Red. „Trib. Poporului").

*

Subscrișii aprobă deamna ținută a deputaților, cari cu votul lor au săvîrșit actul măreț a alegerii de episcop a Preacuviosiei Sale părintelui archimandrit Iosif Goldiș. — Mai de parte *aprobăm ținuta „Tribunei Poporului"*, care poartă lupta cu peana în interesul fiilor diecesei aradane. Când facem acestea, totodată și răspingem cu indignare amestecul necualificat a străinilor în afacerile noastre bisericești, răspingem și protestăm contra ținutei ziarelor „Tribuna" și „Gazeta Transilvaniei".

Selcuș, la 27 Maiu 1899.

Ioan Șeredan, paroch; Parteniu Zaszlo, preot; Romul Popovici, învăț.; Ioan Burca, Ioan Bolca, Ioan Menuția, Ioan Ardelean, Nicolae Buzna, Nicolae Deliman, Constantin Lunga, George Brancu, Ioan Șeredan, Ioan Șandru, sen.; George Moțocan, sen.; Teodor Raila, Teodor Ranea, Teodor Lunga, Ioan Grozav, George Grozaz, George Petcuți, Potru Volentir, George Șandru, Ignat Clodovan, Petru Clodovan, Vasilie Faur, Petru Faur, George Horga, Flore Cilană, Ioan Zaszlo, Nicolae Horga, Petru Anca, Medrea Stan, Teodor Busna, Ioan Bărbuți, Isai Coman, Teodor Moțocan, George Bendo, Tomă Șandru, Florea Baba, Toader Muica, Florea Moțocan, Ioan Faur, sen.; Ioan Faur, mijloc.; Ioan Faur, jun.; Ioan Magda, George Bărbuți, jun; Ioan Moțocan, Florea Faur, Pavel Petrișor, Anton Faur, sen.; Zama Șeredan, Ioan Rați, sen.; Ioan Rati, jun.; George Moțocan, George Bărbuți, Ioan Cismaș, Partenie Bârneți, Ioan Cure, George Biharți, jun.; Teodor Jue, George Negru, Alexa Biharți, Isai Teorean, Ioan Șandru, scrietor; Petru Stan, sen.; Ioan Heneiu, Teodor Stănuți, Teodor Lasc, Ioan Anca, Florea Aron, Ioan Susan, Vasilie Biharți, Mihaiu Oradan, Mihaiu Moțocan, Stefan Moțocan, Ignat Magda, Constantin Ciocan, Vasilie Luca, George Moțocan, mij; Mihaiu Certa, Petru Petrișor, Ioan Deliman, Ioan Aron, Nechita Mercuța, Teodor Balica, George Balica, Vasiliu Magda, Ioan Horga, Login Horga, Vasilie Horga, Vasilie Rați, George Șandru, jun.; Isai Bende jun., locuitori din Seleuș, Isaia Bende, sen.

*

Mulți chemați, dar mai ales nechemați s'au rostit despre alegerea de episcop a diecesei Aradului. Ca directe interesați, fie ne permis și nouă, a ne spune cuvîntul în această causă.

După înaintarea la rangul de metropolit a fostului nostru episcop, — ca unii, cari încă am avut nefericirea a gusta din roadele *sistemului desastros*, inaugurat în decursul celor din urmă 23 ani, — eram cu tot dreptul îngrijați de soartea diecesei noastre și singura rază de scăpare ne era înțelepciunea bărbaților sinodali, cari prin votul lor puteau să ne scape diecesa de prăpastia, ce amenința viitorul ei. — Nădăjduiam, că dinșii, cari tot atât de bine cunoșteau acel sistem distrugător, vor ști să pună în fruntea diecesei pe acela, care ne va putea scoate la limanul dorit carul diecesei înglodat de *fii sistemului*. Și mulțămită lu Dzeu și celor 30 bărbați vrednici, nădejdea noastă s'a împlinit.

Trimitem deci felicitările noastre nou alesului episcop P. C. Sale Iosif Goldiș, apoi celor 30 bărbați, cari au simțit dorința noastră; precum și *„Tribunei Poporului" pentru ținuta sa corectă, manifestată din prilegiul alegerii de episcop.* Celor dela Sibiiu și Brașov însă pentru amestecul lor nejustificabil în această alegere, le trimitem disprețul nostru.

Pilul mare, la 8 Iunie 1899.

Mihai Rat, paroch gr. or. Stefan Leucuța, inv. gr. or. Moise Pantoș, inv. emerit. Vasilie Popovici, proprietar, Brendaș George, Nagy Petru, Lupsa Mitru, Groza Mitru, Nan Teodor, Pascu Moțiu, Petru Pușcaș, Mihai Bodorleu, Ioan Bodorleu, George Bîncea, Mitru Coroban, Crăciun Groza, Dehelean George, Paulcescu Mihai, Ioan Mărcuț, Herta Perfir, Tolan Petru, Bodorleu Nicolae, Nicolau Mărcuțiu, Puscău Ioan, Moisa Pantos, t. Petru Moțiu, Herteiu Nichifor, George Câmpan, Hertieu Nicolae, b. Paul Nicolae, Crișan Micoara, Șerban Stefan, Ilie Ardelean, Petru Dehelean, Teodor Lupaș, Ioan Goje, Otlăcan Gavrilă, Hertieu Nicolae, t. Morar Iosif, Șerban Ioan, Pantoș David, Uncrut Petru, Moise Otlăcan, Pirosca Avram, George Muntean, Mihai Sfeșie, Ioan Boar, Pavel Lupaș, Brendaș Nicolae. Tat Ioan, Vasilie Moca, Chirilan Moise, Boar Flore, Mitru Moțiu, Pascut George, Otlăcan George, Morar Nicolae, Morar Ioan, Moca Onuț.

*

Subscrișii ca fii ai bisericei dreptmăritoare gr. ort. române din eparhia Aradului aprobăm ținuta representanților cleruluĭ și a poporului drept credincios al eparchiei arădane, care cu votul lor au ales de Episcop pe Prea Cuviosia Sa Domnul Iosif Goldiș.

Deci respingem toate atacurile și insultele apărute în „Tribuna" din Sibiiu și în „Gazeta" din Brașov contra alegerei noului nostru Episcop Iosif Goldiș.

Giula-maghiară, 30 Mai. 11 Iunie 1899.

Petru Gubașiu paroch. gr. ort. Ioan Marcuș inv. gr ort. rom. Ioan Ionescu inv. Iustin Popovici, protonotariu opidan, Petru Lațci arch. opid, Demetriu Mândrucan, Ioan Gubaș, comer. Dimitriu Otlăcan, Moise Igrețiu, Teodor Gubaș, Mihai Pomuț, George Ardelean, George Pantea, Ilie Miscuța ten. Ilie Cohan, Ioan Nilov, Ioan Cosma, George Mișcuțu, Petru Vlăduț, Iosif Murășan, Petru Mișcuț, Ioan Madar, Gabor Precup, Ioan Barcaci, Gheorghe Puneșe, Dimitriu Nădăbăn, Mihai Rus, Mihai Cefan, Otlăcan Ioan, Mihai Paite, Moise Hemde, Mihail Fnuhe, Ilie Nicos, Ilie Voniga, Ioan Bulboacă, Iustin Gubașiu, Ioan Alb, Mihai Deac, Ilie Mișcuța George Nistor, George Gligorescu, George Orolo, Moise Pomuțu, Pavel Jarcaș, Pavel Budaș, Moise Nemet, Pavel Scir, tiner George Scir, bătrîn, Mihai Scir, David Pomuțu, George Alb, Teodor Balaș, Teodor Budeș, Ilie Pomuțu, Stefan Plase, Mihai Nădăban, Pavel Nădăban, Petru Buiu, Lazar Opre, Ioan Moldovan, George Buiu, Ioan Rotiș, Stefan Anuieu, Ioan Ola, George Săbeu, Ioan Crișan, Petru Tulcan, George Nădăban, tiner Moise Ardelean, Stefan Rațiu, George Vlăduțu Moise Săbău, George Diac, Todor Suciu, Georgiu Suciu, Moise Cherteș, Teodor Codoș, Nicolae Hoteran, Georgiu Hoteran, Vasilie Clop, George Magola, Teodor Rusu, Ilie Gomboș, Mitru Suciu, Ilie Morari, Petru Pocuța, Florea Vanea Petru Cefan, Moise Seladi, Flore Lazar, Moise Vid, Todor Maghiar, Ilie Tupa, Nicolae Borbil, George Sebeu, Flore Cordoși, Georgiu Jeher, Pavel Câmpian, George Borbil, Petru Russu, Pavel Pomuțu, Moise Tripa, Stefan Moldovan Todor Uria, David Hansa, David Hansa tiner, Ioan Hasias bătrân, Ilie Mândruțean, Florea Macavei, Mihai Branc, Ilie Erdeli, Alexiu Otlăcan, Moise Ardelean.

*

O dorință am avut: să scăpăm de jugul sistemului ce timp de 24 de ani a dăinuit în diecesa noastră. Mila cerească ne-a ascultat dorința și rugăciunile noastre robilor, și prin duh sfânt înspirit'a inimile mandatarilor nostri, ca votul lor să-'l dee pentru smeritul, înțeleptul și de toți lăudatul părinte archimandrit Iosif Goldiș, fiiul vrednic al acestei de D-zeu scutite diecese. Mândru a răsărit și soarele în ziua memorabilă, ca pe noul mire al bisericei noastre dreptmăritoare cu razele sale luminate să-'l încununeze. Lăudat să fie cu numele Domnului pentru această grație divină!

Pe fii rătăciți dela „Tribuna", „Gazeta", „Unirea" cari vânturi necurate suflă din trimbițile lor, așază-i, Doamne, în lăcașurile de pocăință, ca stricăciune să nu mai facă în viața de aici și cea de dincolo!

Mândruloc, la 27 Maiu, 1899.

Dim. Stefănuț, George Stefanuț, Dimitrie Felnecan, Teodor Pogace, Kati Konstantin, Petru Cocioban, Pauli Vasilie, Nădăban Pașcu, Dimitrie Cati, Petru Cati, Pașcu Contraș, George Coltei, Dimitrie Coltei, Milovan Dimitrie, Milovan Florea, Ioan Nădăban, Pașcu Coltei, Dimitrie Andraș. Ioan Simion, Pașcu Felnecan etc. Nuțu Boșneac, Petru Achimescu, Florea Cocioban, Petru Cati, junior, Nuțu Felnecan, Pântilie Grecu, Pavel Andraș, Crăciun Popi, Gavril Cocioban, Efta Stoian, Petru Felnecan, Dimitrie Simion, Ioan Cati, Pașcu Colțeu, Teodor Cocioban, Simion Cuvinan, Mitru Bozgan, Pașcu Conta, George Colțea, Dimitrie Cati, Pantelie Huzur, Ioan Nădăban, Petru Huzur, Ignat Irimie, Ioan Auti, Constandin Cati sen. Pașcu Grăvilaș, Petru Boșneac Georgiu Cati, Constandin Boșneac, Petru Neagu, Ioan Sivu, Pașcu Anti, Florea Nedescu, Nicolae Cati, Dimitrie Stefănuț, George Evi, Ioan Benecean, Dimitrie Nedescu, Nicolae Cristi, George Andraș, Georgiu Ribăn, Ioan Debelean, Ioan Milovan, Mitru Bozgan, Iancu Cati, Nicolae Benecean, Ioan Nedescu, Stefan Benecean, Petru Andraș, Florea Petreț, Petru Glogovățean, Dimitrie Magdi, Ioan Holocan, Pașcu Mihuț, Ioan Cristi, Pașcu Morariu, Pașcu Nedescu, Petru Nedescu, Pântilie Recoare.

*

Subscrișii credincioși bisericii drept mărîtoare ortodoxe din jurul *Begheiului*, declarăm de *bună* ținuta maiorității sinodului eparchial aradan, care a ales episcop pe P. Cuviosia Sa Iosif Goldiș,; totodată condamnăm și protestăm cu toată vigoarea în contra celor nechiemați în afacere și în contra tuturor calomniilor ce se aduc noului nostru episcop.

Slavă Ție Doamne! Cinste Ven. maiorității a sinodului, că au fost conștienți, când au împlinit voia poporului, care putem zice: „La rîul Vavilonului, acolo am șezut și am plâns când ne-am adus noi aminte de biserică (Sion). Aleluiá". Trăească noul ales! Trăească membrii sinodului, cari și-au știut împlini cu scumpătate datorința! Poftim să trăească la mulți ani Rev. dl V. Mangra și Spect. dl I. Russu Șirianu.

Leucușești, din **Bănat**, la Înălțarea dlui 1899.

Constantin Rosa, preș. com. paroch și preot; George Seracin, învățător; Zenovie Irimescu, jurat com.; Vasilie Sêrbu, jude comunal și membru în comitet paroch; Stefan Crăciunescu, Petru Mitar, Tripon Bot, Ioan Borchescu, Nicolae Martinovici, Petru Irimescu, Ioan Marenescu, Ioan Sêrb, membrii în comitetul parochial; Iacob Balanescu,; epitrop prim.; Petru Hațegan, epitrop II.; Vasilie Lupulescu, cassar cult. și membru în com. paroch; Vas. Borchescu, George Olariu, Petru Jurmescu, Toma Popovici, George Sêrbu, Petru Sêrbu, Vasilie Furdean, Valeriu Hațegan, Gavriil Sêrbu, Petru Fârdean, Stefan Borchescu, Dionisie Furdian, Zenovie Lupulescu, Constantin Martinovici, Gavriil Jurchescu, Vasilie Furdian, Nicolae Benescu, Vasilie Măgurean, Vichentie Petco, Vasilie Martinovici, Ionaș Maranescu, Parteuie Sêrbu, Vasilie Strein, Dionisie Sêrbu, George Popescu, dirigentul corului Ioan Sêrbu, Nicolae Măgurean, Dionisie Balanescu, Dionisie Mitar, Luca Martinovici, George Crivineanț, Vasilie Irimescu, Nicolae Ulucean, Nicolae Moisă, Nicolae Opriţescu, Ioan Opriţescu, subjude; Ioan Sêrbu, Nicolae Furdian, Vasilie Sêrbu, Vasilie Balanescu, Ioan Sêrbu, Adam Furdianu, Alexandru Sêrbu.

*

Din Ienopolea (Boroș-Ineu)

Conform invitării pe cale ziaristică Românii de religiunea gr.-or. din tractul protopresbiteral al Ienopolei, s'au întrunit în adunare bisericească națională *în Boroș-Ineu, la 30 Maiu v. a. c.* pentru manifestarea dragostei și iubirei ce o păstrează către noul ales Episcop al Eparchiei Aradului P. C. S. Domnul Iosif Goldiș; — precum și a protesta în fața lumii și al lui Dzeu contra atacurilor josnice și nedemne ce s'au adus din partea unor foi dela noi, ba chiar și din România, nou alesului Episcop și demnilor bărbați cari l'au ales. — De față au fost:

Todor Crișian, George Vale, Nicolae Stepiciu, Nic. Judrica, Georgiu Alb, Pavel Bonția, Nic. Pantea, Antoniu Moșiu, Pavel Vale-Dem. Buțiu, Antoniu Neția, Pavel Miclăuș, Nic. Vale, Nic. Moșiu, Todor Buțiu, Todor

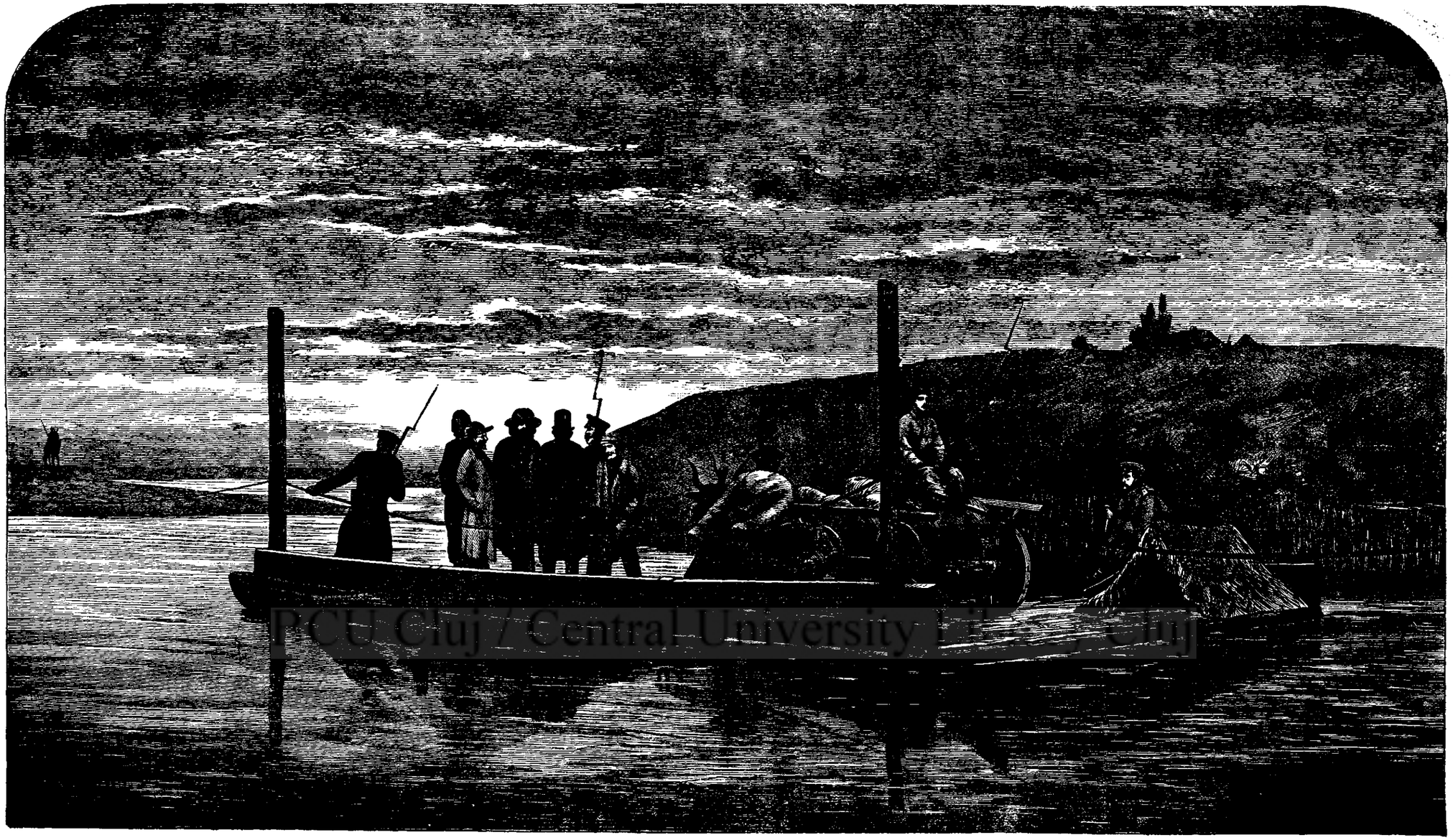

PCU Cluj / Central University Library Cluj

Spre Siberia.

Chipul de mai sus infățișasă drumul trist al celor trimiși de puterea Țarului (Rusiei) să-ș facă pedeapsa în Siberia, țeara frigului veținic. Ce e mai trist, că se trimiteau acolo nu numai criminali, dar' și bărbați învățați, cari luptau pentru drepturile poporului lor.

Nu de mult Țarul Nicolae II a dat însă poruncă se nu se mai trimită în Siberia atâția oameni și mai ales nu de ceĭ osândiți din cause politice. Porunca aceasta a atras Țarului lauda lumei întregi.

Brânda, Constantin Gurban, (econ.); Andreiu Russu, Pavel Buțiu, Nic. Bolog, Todor Bunica, Todor Baul, Nic. Bolog, Nic. Sasu, Petru Totu, Todor Veția, Todor Bonția, Todor Tăgădănan, Pavel Bonția, Pav. Dudaș, Const. Vale, Alexa Herbeiu, Todor Crișian, Onu Miclăușiu, Pavel Cociuba, Pav. Moldovan, Todor Buțiu, Georgie Oprețiu, Gavrila Ignuția, Mihaiu Cociuba, Gligor Foltean, George Cociuba, Onuțiu Bupte, Onuțiu, Bup'e (Crețiu) George Stana, Petru Costin, Igna Gornic, Tomița Bupte, Vasiliu Mihaiu, Flore Farcaș, Const. Sălăgean, George Tăinaș, Dim. Varga, Ioan Sinitean, Vanti Ardelean, Mihaiu Curta, Lazar Crișian, Iosif Șimăndan, Ioan Pocrișier, Flore Ciutariu, Mitru Sălăgean, Flore Sălăgean, Ioan Goade, Ioan Crișian, George Simitean, George Farcaș, George Coste, Crăciun Fleter, Zăchărie Curta, Petru Bogdan, Todor Bodea, Pavel Morariu, Pavel Morariu jun. Petru Belean, Petru Pășcoiu, Avram Borcuția, Nicolae Făgădănan, Roman Hauc, Petru Țieran, George Crucian, Ioan Balint, Gherasim Balint, Avram Moldovan, Pașcuțiu Borcuția, Flore Monția, Ioan Droncă, Ioan Șiandru, Ioan Morariu, Vas. Coman, Todor Crișian, George Moțiocan, Nica Cilan, Ioan Zaslo, Ioan Truțiu, Parteniu Zaslo, Ioan Șieredan, Romul Popoviciu, Demetriu Blidariu, Vasile Lucaciu, George Lăcătișiu, Porfir Rauca, Aurel Iancu, Vasilie Olariu și David Malint, Mihaiu Bolog, Toda Iogia, Mitru Moțu, Mihaiu Bunica, George Mihaiu, George Cociuba, Moise Ghergariu.

Astfel întruniți preotul Vas. Olariu din Zărand, ia cuvêntul și face un scurt istoric prin care a trecut diecesa noastră de un timp încoace, salută adunarea mulțămind tuturor necruțând nimic pentru a participa.

Dsa vorbește, ca în modul următor:

Să trăiască P. C. Sa noul ales al nostru Episcop Iosif Goldiș, (aplause și urări furtunoase de: Să trăiască!)

Fraților!

Era un timp și nu prea îndepărtat, când sfânta noastră biserică era sub octroare străină. — Noi Românii din Eparchia Aradului aveam episcop pe fericitul Procopiu Ivașcovici, care, deși eșit de sub sistemul absolutismului hierarchic, nu putem zice că nu a fost cu durere de inimă pentru interesele bisericei și școalei naționale.

După depărtarea acestuia la scaunul metropolitan, dobândind noi episcop ales în mod constituțional, ne simțeam fericiți; — și nu fără cuvênt. — Intre acestia a fost fericitul și întru aducere aminte fostul Metropolit Miron Romanul, — după a cărui scurtă păstorire peste diecesa noastră, a urmat actualul Metropolit al nostru, — care a stat în fruntea diecesei timp de 24 ani.

Marele bărbat al bisericei noastre, primul nostru Metropolit Andreiu Șaguna de pie și veșnică m morie, bărbatul unic dotat dela Dzeu cu marele dar al puterii cuvêntului și necuprinsei înțelepciuni, a știut câștiga sfintei maicei noastre biserici și școale, „autonomia", unicul drept și putere, de care nici o biserică din țară nu se bucură.

El a câștigat dela actualul nostru rege și împărat Francisc Iosif I-ul acele mari drepturi. El a câștigat și întocmit acele drepturi pentru noi, condus fiind și stăpânit de idei mărețe, de idei sublime și nobile, întru binele, înaintarea, prosperarea și întărirea bisericei și școalei noastre cugetând că inimi nobile și suflete înțelepte fi-vor și urmașii săi.

Durere însă fraților! Timp, aproape de un pătrar de secol, fost-am espuși acelei triste experiențe să vedem cu ochii, cum acele drepturi sfințite de capul încoronat al țerii noastre se calcă mereu și apoi mai tare în picioare, — cum acele așezăminte scumpe și de mare preț, tesaurul bisericei și școalei noastre se exploatau întru scopuri mârșave și deșerte, — și cum în acest pătrar de veac, fost-am condamnați să purtăm jugul tiraniei și al nedreptății în biserică.

Devenind însă în vacanță scaunul episcopesc, bărbații bine cuvêntați și insuflați de duhul sfânt au ales întru întregirea acestuia pe P. C. Sa dnul Iosif Goldiș (erumperi puternice: Să trăiască!

Numai în chipul acesta fraților, s'a putut pune sfârșit unui astfel de sistem putrăd ce domnea la noi în biserică și școală. — Numai prin alegerea de Episcop a P. C. Sale dlui Iosif Goldiș (strigăte: Să trăiască!) nădăjduim să se restabilească în sinul bisericei și școalei noastre păcea, dragostea, iubirea și dreptatea, — și numai așa s'a scuturat de pe grumazii nostri jugul ce-'l purtăm de 24 ani.

Dintre noi este. Fiu din opincă ca voi fraților! Deci el și cunoaște durerile și suspinele voastre cari sunt și ale noastre. El va ști vindeca rêul ce bântuie biserica și școala. — El va ști restabili dreptatea și sfințenia în biserică, deci să-i zicem: „Dintre noi întrupându-te, vino și ne mântuește"!

Binecuvêntată fie dreapta Ta pentru împărțirea darului de care ești învrednicit între fii Tei, cari Te iubesc și strigă: Osana! noului ales al nostru Episcop! Să trăiască noul nostru ales episcop Iosif Goldiș la mulți fericiți ani. — (Aplause furtunoase și strigăte lungi de: Să trăiască!)

După aceasta roagă adunarea să se constitue, ce se și întêmplă, alegênd de preș. pe *V. Olariu*, v. preș. *P. Zaslo*, raportori *Aur. Iancu* și *Vasilie Bălan*, ear' de notar *Petru Costin*.

După constituire vorbește părintelo *Vaș Bălan* din Boroș-Ineu într'un ton însuflețit.

(*Vom publica aceasta vorbire în viitorul nostru număr duplu. Red. „Trib. P"*).

Intre vorbire coriștii din Boroș-Ineu întonează „Mulți ani"! Asemenea și la sfârșit.

Harnicul și adevăratul preot din Zarand Aurel Iancu, presentă și dă cetire următoarei resoluțiuni (o publicăm în partea aderenților. Redacția.)

Adunarea o primește de a sa, între urale. Să scoală apoi țăranul din Boroș-Ineu Alexă Herbeiu, și cu exemple din sf. scriptură vorbește atât de instructiv, încât secură aplause vii, — care laudă felicitând pe noul ales episcop și pe cei ce l'au ales.

Adunarea totodată trimite din sinul ei doue telegrame de aderență, una noului ales, ear' alta la *„Tribuna Poporului" pentru hărnicia cu care a luptat la alegerea de episcop.*

In fine să exmit doi bărbați din sinul adunării, ca să invite pe dl ddvocat G. Feier dep. sinodal la adunare, care și presentându-se, adunarea îl felicită prin rostul păr. V. Olariu, ca pe unul care a contribuit și D-sa cu votul la alegerea dlui Iosif Goldiș, mulțumindu-i pentru aceasta, asigurându-l și în viitor de stima, dragostea și spriginul seu.

Dl *Feier* suprins și emoționat răspunde cu blânda-i voce ce-l caracterisează, că lucrând astfel nu a făcut, de cât a lucrat după vocea poporului, care e și a lui D-zeu și că numai după dorința credincioșilor din diecesă s'a inspirat contribuind și D-sa după puterile cu cari l'a inzestrat bunul D zeu cât de puțin într'u alinarea suspinelor credincioșilor gr.-ort. români din eparchia Aradului, precum și interesul bine priceput al bisericii și școalei noastre care i'a strigat și l'a îndemnat astfel a lucra. — Promite și în viitor, că în tot locul numai de sentimentul poporului se va insufla! (Aplause!)

Cu aceasta fiind exhauriat programul adunării; presidentul ridică adunarea.

P. Costin.

Resunet.

(Din Alba Julia.)

Onorate D-le Redactor! „Gazeta Trans". în nrul său 89 din a. c. publică un articol scris sub titlul „din A Iulia" de dl adv. R. Patița care între altele ar avea pretensiunea de a să ocupa și cu mersul Desp. XII Alba-Julia, al Asociațiunei noastre. Vă rog dle Redactor fiți bun-după-ce am apelat odată la împarțialitatea (?) acestei „Venerate" de a'mi publica întru apărarea adevărului numai, acestea reflexiuni și mi s'a denegat acest drept — a'mi da libertate și prețiosul D-Voastră concurs întru a sta puțin de vorbă cu dl Patița. N'aș avea nimica dacă 'i ar succede acest plan al D-Sale și dacă ar scrie sincer, dar D-Sa earăși deviează, earăși se trezește în elementul său, de a face aspre acuse asupra unei corporațiuni cu susținerea de neadevăruri, a tinde la reputațiunea unui bărbat ce a făcut mult bine în jurul acesta, desvoltând activitate mănoasă, în urma căreia negreșit a trebuit să fie marcat și distins de Comitetul central, când cu însărcinarea de a conchema Desp. nostru; lucru pe care dl Patița îl știe destul de bine, ceia-ce tocmai îl face rău-tăcios, și a mai reveni din când în când cu ridicole constatări. — In acest articol dă pe față nu numai în al său nume ci și în al jurului încă (cu a cui autorisare?) nemulțămirea ce s'a născut pe teritorul Desp. nostru din afacerea cu denumirea domnului asesor N. Ivan de către Comitetul central de delegat al său, întru a urni desp. nostru la activitate mai intensivă, de a inactiva o muncă mai rodnică în aceasta filială a falnicei noastre Asociațiuni.

Domnule Patița! Prin șirele anterioare mi-am permis a Vă fi reasumat articolul D-tale în general, acum însă când stau față 'n față cu D-ta mă văd silit să trec și în partea lui specială.

Ad 1. Aruncă gravă acusă asupra Desp. nostru A. Iulia, și vei ști că aceasta acusă cade asupra fruntașilor din jur. Cumcă despărțământul stagnează nu numai din 1897 când D-ta ajungi directorul lui, ci de 10 ani. Constați că sub decursul acestui timp, nu s'a fă ut nimic spor, decât sa ținut 3 adunări generale, în cari nici pe de-oparte nu s'a atins scopul Asociațiunei, ci da, svon și încă mult sa făcut prin jurnalistică.

'Ți răspund: Fi bun și 'mi concede să constat că timpul acesta din 1890 — 1897 anul ajungerii D-tale de director al Desp. cade tocmai în timpul inflorirei despărțământului nostru, și a unei însemnate agitațiuni în corpurile asociațiunei. Și să judecă de atare căci în acest period sa constituit Desp. cu comitetul lui în înțelesul statutelor; 'i sa procurat sigilul cu protocoalele necesare, sub actuaria d-lui Ivan cari lucruri lipseau cu desăvârșire, ceia ce a fost nu o mică scădere, vrând cineva să resfoiască prin trecutul cât de modest al Desp. nostru. A fost aceasta atunci un pas înainte! Dar celea trei adunări generale ținute în A. Iulia, Ighiu și Teiuș cu reușiri bune, D-tale 'ți sunt nimica, stagnare? Eu nu văd aci stagnare ci vieață! Nu s'a atins scopul Asociațiunei nici pe de o parte cu nici o adunare?? Dar rogu-te, a ținea prelegeri poporale cu bogate învățături au nu ne prescriu statutele și nu e scopul principal al Asociațiunei? Să ilustrez cu un cas. Astfel de prelegeri s'a ținut p. e. în Teiuș despre „Jertfele vinarsului" cu cifre matematice documentat cât capital aruncăm noi românii în pungile liftelor jidovești. S'a cetit un tractat despre „Bogățiile Ardealului", a țării nostre străbune, lucrări cari au avut de scop a transpune cunoștințe frumoase în sinul poporului.

Candin C. Suciu.

(Va urma).

Din Bănat.

— O seară de bucurie și veselie în Bozovici —

In 27 Maiu (8 Iunie) a. c. când e totodată și hramul bisericii, s'a ținut în grădina casinei române un concert împreunat cu teatru și joc.

Și spre bucuria noastră și necasul celor cari nu consimt cu noi — această dorință s'a împlinit arangiându-se sub cerul liber în urma timpului favorabil lăsat de bunul D-zeu.

Deși în program s'a fost pus începutul precis la 8 oare seara, totuși mult stimații oaspeți atât din loc cât și dimpregiur au început a se aduna încă la 6 oare de tema, că nu vor avea loc. — Au luat parte fără deosebire de naționalitate foarte mulți, așa că fără a exagera, pot afirma, că numărul celor presenți s'a putut socoti la 400.

Nu pot trece cu vederea acea împrejurare că chiar unele familii fruntașe române *nu au luat parte*, din ce motiv nu știu? In mâchnirea mea, nu pot zice alta de cât, că în cas de repețire „Adevărul" nu le va rămânea datoriu. Atrag atențiunea asupra vorbirii dlui preot Ioan Brinzeiu în care zice, că numai de la spriginul nostru a tuturor depinde existența corului.

Precis la oarele 8½ voinicii nostrii grănițieri în costume românești, în frunte cu conducătorul Richard Kvatsak, ca niște curcani să urcară pe bină care era foarte frumos întocmită, — și conform programului cântară motto: „Arma noastră să ne fie", de însuși conducătorul, apoi „Al vânătorului bun rămas" de Mendelssohn etc. Cântarea a succes așa, că publicul a rămas uimit și încântat. Cântarea „Tot ți-am spus mândro" de T.-Popovici la dorința și aplaudările întregului public a trebuit repetată.

Onoare dlui Kvatsak pentru truda și pacienta avută cu instruarea cântărilor.

După concert a urmat piesa teatrală „Scene din vieața militară" în 6 acte de n. St. . . . u.

Toți am rămas frapați și încântați de succesul arătat, toți au jucat de minune bine, așa de cugetai că sunt veniți dintr'o trupă teatrală renumită. D-șoara Rădulescu, Simion Smeu așa și-au reprodus rolele, de toți au rămas uimiți îmbătând publicul cu credința, că într'u adevăr sunt doi amoresați cari vorbesc din inimă.

D-șoara Rosa Străin au reprodus pe boema Klärchen de cugetai că e din centrul Boemiei. Asemenea și d-șoarele Sofia Smeu, Rosa și Berta Horvát și-au jucat rolele spre mulțumirea tuturor. Nu pot zice alta de cât, că e dovada destul de eclatantă, că românul de la natură e înzestrat cu toate talentele și însușirile bune.

Pentru excelenta predare și studiare a piesei teatrale merită toată lauda d-l

BCU Cluj / Central University Library Cluj

cassar al „Nereĭ“ Ilie Ruva. D-sa foarte mult s'a interesat de toate, ca sĕ poată mulţumi Onor. public, deci primească şi pe aceasta cale mulţumită.

Urmează conform programuluĭ cuvêntul de închidere. Domnul preot urcându-se pe bină unde încungiurat de bravii coriştĭ rosteşte o prea frumoasă vorbire terminândă.

In speranţa unuĭ viitor strălucit şi pe lângă mulţumita profundă stimaţilor oaspeţĭ pentru spriginul arĕtat şi onoarea făcută cu participarea lor, cu inima palpitândă de bucurie îmĭ încheiu vorbirea cu nemuritorul poet Bolintineanu:

Arma noastră sĕ ne fie
Cânturile ce răpesc,
Musică şi poesie
Cu parfumul lor ceresc. —

Inmediat a urmat jocurile româneştĭ de îţĭ saltă inima de bucurie, s'au tras la hore până dimineaţa ducênd cu sine fiecare suvenirĭ plăcute.

După detragerea cheltuelilor, a rĕmas venit curat 46 fl. 72 cr.

„Adevĕrul“.

Parochiă harnică.

Reciţa montană, Iunie 1899.

Parochia ort. rom. din Reciţa montană în diecesa Caransebeşuluĭ, protopresbiteratul Bocşeĭ are cam 250-300 familiĭ.

Partea bărbătească covârşitoare a membrilor acestora sunt angajaţi în serviciul societăţiĭ căilor ferate, unde câştigă cele de lipsă pentru trai ca minerĭ, mechanici, strungarĭ de fer, dulgheriĭ, modelarĭ, mĕsari, dulgherĭ, topitorĭ de fer, călitori, formari, personal de tren, căldărarĭ, monterĭ, zidarĭ ş. a.

Pe lângă gingaşa bisericuţă, frumos zugrăvită de deşteptul pictor, născut aci în loc, şi provezută cu sculptură frumoasă, cum arată chivotul de pe altar şi mormêntul lui Christos, are o şcoală spaţioasă cu două sale de învĕţământ, cu doi harnicĭ învĕţătorĭ bogată în recuisite scolare, cu bibliotecă pentru învĕţătorĭ şi pentru şcolarĭ; are societate de musicăşi de cântărĭ cu statute întărite şi cu o bibliotecă de note alese; are casină sau cerc de lectură, provĕzută cu toate foile române din Monarchie, câteva din ţară şi cu o bibliotecă compusă din opurile tuturor ediţiilor poporale moderne. Are paroch teolog-jurist, cu o cultură superioară, cerimonier ales, cântăreţ distins român cu inimă curată şi păstor adevĕrat.

Notariul comunal din loc şi directorul de Bancă încă sunt membriĭ acesteĭ parochiĭ, carĭ prin inteleginţa şi influenţa lor ajutoră şi promovează mult interesele parochiale.

Intre aniĭ 1862 şi 1870, s'au înfinţat fundaţia parochială cu scop cultural filantropic.

Intemeietoriĭ fundaţieĭ au fost toţi româniĭ capabilĭ de câştig din această parochie, contribuind fieştecarele pe lună cu 10 cr. Maĭ târziu s'au făcut alţiĭ şi membrĭ fundatorĭ, depunênd în vistieria fundaţieĭ odată pentru tot-de-una suma de 20 fl.

Incetul cu încetul a crescut această frumoasă fundaţiune şi a început a da rodurile sale binecuvêntate.

Aşa la 1883 s'a cumpărat din baniĭ ei intravilanul din strada principală peste drum de biserică cu 1000 fl. pe carele s'a epificat maĭ târziu tot din baniĭ fundaţieĭ frumoasa casă parochială, ce aduce arenda însemnată şi provede pe paroch cu locuinţă cuvincioasă.

De la 1894 darea de cult nu se maĭ repărtează pe credincioşĭ ci se acopere din venitele fundaţieĭ.

Acuma se plănueşte zidirea unuĭ edificiĭ frumos pe intravilanul bisericiĭ din mijloacele fundaţiuneĭ, în care edificiĭ să se aşeze salele de învĕţământ şi locuinţele învĕţătorilor; de altă parte se suleveazä cumpĕrarea uneĭ realitătĭ tot peste drum de biserică în strada principală, care realitate aduce pe an arêndă de 800 fl., prin care să se rĕscumpere stola preoţească.

Prin rĕscumpĕrarea ştoleĭ are de scop de o parte satisfacerea dispoziţiunilor art. de lege XIV. din 1898, de altă parte ca la sĕvîrşirea ceremoniilor rituale bisericeştĭ cel sĕrac să se bucure de aceeaşĭ pompă ca şi cel bogat, fără a maĭ plăti ceva la preot, prin ceea ce şi vaza bisericiĭ noastre se va înălţa înaintea celorlalte confesiunĭ.

Bucurându-mĕ de frumoasele resultate a buneĭ înţelegerĭ dintre confraţiĭ meĭ şi de bunele lor nisuinţe, mulţumesc Onorateĭ Redacţiĭ pentru binevoitoarea ospitalitate.

Cu toată stima:

Ioan Apostolescu.

Partea Literară.

VINO, STĂPÂNE!

Unii alţiĭ perd răvaşul
Ne împroaşcă, ca vrăjmaşul,
Unde-ĭ pace: o desfac,
Intre prietenĭ ură fac.

Vină GOLDIŞ, mult iubit
Că ne eştĭ foarte dorit!
Contrariĭ dau cu copita,
Deşi eştĭ bun ca şi pita.

Tras-aĭ GOLDIŞ mult amar,
Nu avea de eĭ habar,
Veĭ arĕta sus şi tare,
Că eştĭ un Episcop mare.

ŞAGUNA Te-a designat
Să ne fiĭ mare bărbat,
Treĭzecĭ voturĭ Te-au **voit**
Tot *poporul Te-a* **dorit!**

Socodoranu.

Pagini din istoria României.

Luptele Românilor
de
G. COŞBUC.
1876—1878.

În faţa oraşuluĭ Zimnicea, în mijlocul Dunăriĭ, este un ostrov mic, acoperit cu pădure de sălciĭ. Într'o noapte din vara anuluĭ 1877, s'adunară în ostravul acesta 70 de compănii de pedestrime rusească, având luntri ca să poată trece Dunărea pe malul turcesc.

Era întunerec de tot, cerul înorat, Dunărea se sbătea de vînt, ear dincolo, pe mal, în cetatea Şistov era multă putere de oşti turceşti. Indată ce-a înoptat, un general rus, Scobelev, urmat de zece căzaci întrară în Dunăre şi trecură cu înotul. Pe o vreme aşa de tulburată, era îndrăsneţ lucru să treci călare Dunărea, dar generalul era om cu capul a mână, ear' caii căzacilor aleşi de buni din toată ostirea.

Ajunşi dincolo de rîu căzacii s'ascunseră pe sub rîpele malului. Ei aveau să înlesnească apropierea luntrilor de mal.

Pe la miezul nopţiii Ruşii din ostrov se urcară pe plute şi începură sĕ treacă Dunărea. Erau vre-o opt zeci de plute. Soldaţii aveau poruncă să se supue orbeşte poruncii mai marilor şi să nu descarce puşca ori ce li s'ar fi întêmplat.

Sgomotul valurilor întrecea cu tăria pe al lopeţilor, cu toate că erau cu ochii în patru, nu simţiră pe Ruşi. Plutele erau mânate de cei mai buni văslaşi ai oştirii de pe Mare, cu toate acestea puterea apei le-a împrăştiat, încât numai vre-o câteva au putut ajunge la locul hotărît, celelalte au fost împinse mai la vale cu câte două şi trei mii de paşi.

Ruşii s'adunară cu grabă la un loc. Dar cei ce au fost asvîrliţi de apă, au trebuit să se strecoare pe sub mal până la locul hotărît, şi 'n vremea aceasta i-au simţit Turcii. Acestia au început să tragă focuri. Era întunerec însă, şi ei nu vedeau nici unde trag, nici în cine. Dar începură să pândească drumul Dunării.

Ruşii s'adăpostiră sub mal, aşteptând să vie alte rînduri de Ruşii cu plutele, ca să s'adune ostire destulă şi apoĭ să sară pe Turci.

Celor ce au venit după aceea, le-a mers rĕu. Turcii îşi îndreptară puştile şi tunurile pe de-asupra rîului si trăgeau întruna, şi cu toate că nu vedeau plutele şi trăgeau numai într'o părere, a isbit pe multe şi le-au înecat.

Un obuz a isbit un ponton, plin de cai şi cu tunuri pe el, şi toţi soldaţii, cu tunuri şi cu cai cu tot se prăbuşiră în apă Pe ponton era şi un colonel, care ştia să înoate foarte bine, şi ar fi putut să scape dar avea la gât o traistă de piele, plină cu ruble pentru brana soldaţilor, şi greutatea traistei l'a dus în adânc.

Cât a fost noaptea au tot trecut Ruşii, înglotându-se pe mal şi aşteptând pe brânci ceasul năvalei.

După ce au început să să zărească de ziuă, Turcii s'adunară cu toată puterea pe creasta dealului si împedecau plutele să se apropie de mal Atunci, fără de veste, eşiră ruşii adăpostiţi sub mal şi cu strigăte de năvală, săriră asu ra Turcilor.

Turcii bănuiau, că sunt Ruşĭ sub mal dar' nu aşa de mulţi. Şi cu toate că vĕzură răsărind atâta mulţime de Ruşĭ cu baionetele pe puşcă şi cu tunuri, Turciĭ nu se speriară şi începură să scoboare spre eĭ, ca să-ĭ întimpine. Dealul era acoperit cu viĭ, şi era priincios şi unora si altora. Ruşiĭ, după poruncă, înaintară printre viĭ, fără să tragă focurĭ. Eĭ se repezeau numaĭ cu baioneta. Toată dimineaţa s'au tot învălmăşit acolo pe deal, încât erau mai mulţĭ morţĭ în vie decât aracĭ.

(Va urma).

EXAMENE.

Ecica, 11/VI 1899.

In 23 Maiu v. a. c. s'au ţinut esamenele la scoala română gr. or. din Ecica română sub conducerea *Rdss.* domn *Paul Miulescu*, protopop tractual, şi inspector şcolar, însoţit de *Dl Iuliu Vuia* comisar didactic, şi în presenţa unui public numeros.

In general esamenele au succes bine întrucât copiiĭ au dat rĕspunsuri clare şi deslusite. Invĕţătorul *Iuliu Magdu* şi de astădată ca în toţi aniĭ, a secerat succesul cel mai mare, dacă luăm în considerare starea necoaptă, etatea fragedă, capitalul intelectual nelucrat la începutul anuluĭ a copiilor de clasa I mă în comparaţie cu rĕspunsurile sigure ce ni le-au dat aceşti mititei elevi.

Iţi era mai mare dragul să asculţi cu ce emfasă declama mititica mlădiţă românească: *„Mărirea strămoşilor“* de G. Sion. Şi iĭ şedea atât de bine acest aer bătrînesc, încât a trebuit cu toţiĭ să admirăm pacienţa d-lui învĕţător, precum şi bunul lui tact de-a şti atât de bine a ne instrua copiiĭ cu atâta succes.

Ne-a impresionat mult învĕţăturile morale din religiune, ce le-am auzit din guriţele micilor şcolari, carĭ cu atâta pietate, curaj şi precisiune au rĕspuns, încât spre lauda Dlui învĕţător ne-a stors lacremi de bucurie.

Şi esamenele doamnei învĕţătoare *Elena Ghilăzanu* şi a d-lui învĕţător *Valeriu Ghilăzanu* au fost succese, îndeosebi doamna învĕţătoare încă au arătat că se precepe în ale şcoalei, notând numai, că prea au fost chiar şi în această zi bătătoare la ochi absenţele elevelor obligate să frecuenteze şcoala.

In general cu frumoase impresiĭ ne-am despărţit din frumoasa sală festivă a pomposului edificiu, unde s'au ţinut esamenele, şi avem firma convingere, că pe lângă un zel care-care învĕţătoriĭ noştri din Ecica vor şti ridica şcola noastră în cele culturale la nivoul ce se pretinde pentru o comună ca Ecica română.

PATA.

Acolo, unde se cere cualificaţiune academică, ca şi dela noĭ profesoriĭ seminarialĭ anume, la gimnasiu şi reală, profesoriĭ de stat din Arad se bucură de următoarea bunăstare materială:

Salar fundamental . .	1200 fl.
Banĭ de cuartir . . .	260 „

La început dară fiecare are salar de 1460 „

Maĭ departe de cincĭ orĭ tot la cincĭ anĭ avansare în clasă maĭ înaltă cu câte 100 fl. şi de cincĭ orĭ quinquenale earăşĭ de câte 100 fl. Prin urmare în al cincilea an al serviciuluĭ, profesorul gimnasial are:

Salar	1200 fl.
Cortel	260 „
Avansare în clasă . .	100 „
Quinquenal	100 „
Total . . .	1660 fl.

După această ordine profesorul ajunge

în al 10-lea	an	al	serviciuluĭ la fl.	1860.—
„ 15	„	„	„	2060.—
„ 20	„	„	„	2260.—
„ 25	„	„	„	2522.—

salar. Ear' după împlinirea serviciuluĭ de 30 anĭ îşi capătă întreg salarul ca pensiune, afară de baniĭ de cuartir carĭ atuncĭ fac 320 fl., în urmare profesorul gimnasial merge în pensiune în anul 30-lea al serviciuluĭ sĕu cu 2200 fl. la an.

Şi ce plăteşte în fondul de pensiune profesorul gimnasial? De tot 3000 fl. şi la fiecare avansare detragere de 30 % din suma sporită.

Şi care este prestaţiunea dînşilor? Maximul oarelor obligate pentru ceĭ tinerĭ e: 18 la sĕptĕmână, ear' ce e maĭ mult se plăteşte de oră. Apoĭ orele se reduc după vechimea serviciul până la 12 pe sĕptĕmână. Pentru profesorul seminarial minimalul orelor obligate e: 20, maximalul nedefinit, fără osebire de senioritate.

Pe lângă această îngrămădire de ore, în carĭ se maĭ contrag şi studiile profesorilor carĭ lipsesc, diecesa în permanenţă maĭ face economie pe contul profesorilor de cel puţin un profesor la fiecare despărţĕmênt, plus cursul pregătitor preparandial, fără a-ĭ rebonifica din economiile facute pe contul lor.

Am putè scrie volume, dacă am urma paralela cu funcţionariĭ de stat şi orăşeneştĭ din Arad, din care ar eşi la iveală, că maĭ bine este dotat personalul ajutător fără nicĭ o calificaţiune, de la acele oficiĭ, de cât profesoriĭ, cărora li se cere calificaţiunea, ce o au şefiĭ lor atât de bogat dotaţĭ.

Un lucru însă trebue să constatăm, şi adecă că nu există în Arad nicĭ un funcţionar public sau privat, care să n'aibă banĭ de cvartir, ba chiar şi servitoriĭ au, în proporţiunea salaruluĭ şi după scala banilor de cvartir de clasa a II. în care este Aradul decretat. Exemplu e institutul de credit şi economiĭ, „Victoria“ a căreĭ direcţiune constituită din oamenĭ cunoscĕtorĭ aĭ referinţelor locale, pentru mic şi mare deopotrivă a stabilit 25% banĭ de cvartel după salare, ear' „Timişana“ pentru a eĭ funcţionarĭ 30% şi Timişoara e maĭ ieftină de cât Aradul.

NOUTAŢI

Arad, 16 Iunie n. 1899.

Examenele de la şcoala superioară de fete din Arad, la finea anuluĭ şcolastic 1898/99 se vor ţinè după programa următoare:

1. Mercurĭ în 9/21 Iunie de la orele 3—6 p. m. examen din religie, limba română, limba maghiară, limba germană şi pedagogie.

2. Joĭ în 10/22 Iuniu de la orele 3—6 p. m. examen din Istorie, Geografie, Matematică, Fisică, Chemie, Istoria naturală, Higienă şi Economie.

3. Vinerĭ în 11/23 Iuniu de la orele 3—6 p. m. examen din musica vocală, instrumentală şi declamaţiuni.

Lucrul de mână va fi espus în decursul examenelor.

Direcţiunea învită pe binevoitoriĭ şcoaleĭ să asiste la aceste examene.

*

In interesul adevĕruluĭ, privitor la o afirmare publicată în ziarul nostru, ţinem să spunem că dl Dr. *P. Ionescu*, profesor, şi în sinodul din Caransebeş (ca şi în congresul naţional bisericesc!) a votat în *contra* întregirii dotaţiuneĭ preoţilor.

*

Plângere. Un cititor al nostru din Vineştĭ se plânge împotriva pădurarului Pârticuş, care zălogeşte fără vină pe ceĭ ce întâlneşte în pădure ear' maĭ zilele trecute a băgat în belea şi p'un ţĕran, zicând că i-a aprins şura şi dându-l astfel pe mâna gendarmilor. Destul de rĕu!

*

Om slab. Ni se scrie: In zilele trecute s'a ţinut alegerea de comitet al podgorieĭ din Pâncota; noĭ tieraniĭ româniĭ am voit să alegem şi româniĭ dintre noĭ, se nu fie tot numaĭ străiniĭ; aşa ne am pus la lucru, am umblat prin satele vecine pela acei oameniĭ cari au viĭ în dealul nostru, precum de exemplu Ternova, Moroda şi altele; votizarea s'a făcut şi cu plenipotenţe dacă omul nu a putut să participeze, au dat plenipotenţe la altul şi aşa au votizat. Din Têrnova s'a câştigat vre-o 70 plenipotenţe, în comuna Moroda a fost însĕrcinat din partea noastră a Pâncotanilor, Nicolae Iogia care s'a şi pus pe lucru, şi a câştigat el plenipotenţiĭ. Dar când vinea la alegere, le vinde unuĭ străin birtaşi, între 2 martoriĭ, pe răchie, apoi el ca să nu iasă la lumină lucrul cel scandalos vine şi votează şi el cu noĭ româniĭ, dar la votizarea lui vine un sătean de al nostru şi îl întreabă unde-s plenipotenţiile câştigate din Moroda; el zice că nu a câştigat, ear săteanul nostru om de frunte vine şi'l interpelează spunêndu-ĭ că iată ce aĭ făcut cu ele, dar Iogia Nicolae remase mut. Şi aşa s'a ales tot numaĭ străini. Oare d-le redactor ce merită un om ca şi acesta, ca şi Nicolae Iogia, oare nu ura şi dispreţul neamuluĭ român?

*

Abusurĭ administrative. Pentru orientarea poporuluĭ român de pe Mureş, binevoiţĭ a publica urmĕtoarele:

De la alegerea de membriĭ la comitat a luat dl notariu ciudă pe mulţi din comună, că nu am ales de membru pe Toth scrietoriul d-sale, care aruncă oameniĭ din cancelarie; şi e cum zice ungurul „goromba", dl scrietor Toth, se amestecă în toate treburile, face legi fără birae, face şi subscrie citaţie cu un T. fără să scie birĕul, tocmai acum cu un cas ce nu s'ar ţinea de nasul d-sale, m'a citat pe ziua de Rusaliĭ, pentru care fapt l'am arătat d-luĭ Vicişpan, cerând disciplinarea lui, şi pentru alte-cele; maĭ fac cunoscut on. cetitor că representanţa română din Berzova nu are cunoştinţă de multe ori, ce face şi edifică notariul Posevicz; pentru aceea am fost silit a abzice de a maĭ fi representant, dar atâta am să zic Bărzovenilor: peste 5—10 aniĭ vă veţi muşca de degete. V. Popoviciĭ.

*

Calomnie!! Dl *de* Lemeny sare asupra noastră ca omul călcat pe bătăturĭ. Mare la trup, se vede că ţine să se arate şi straşnic când e vorba de patimĭ! Publică adică în Rosinanda (cum o numea odată) dela Braşov earăşĭ o lungă întimpinare (?), precum că l'am fi calomniat când am afirmat despre d-sa că este *companist* cu dl Proca (cumnatul dluĭ Aug. Hamzea, a căruĭ candidatură la vlădicie o susţinea din resputerĭ). Insuşĭ d-sa recunoaşte însă: „Este adevĕrat că stau în *tovărĕşie* cu dl George Proca, învĕţător în Rişnov" („Gazeta" dela 2/14 Iunie). Adaoge însă că dl Proca este om de cinste. Dar' zis-am noĭ contrarul? Haz are când zice că atât de puţin a fost sfătuit de dl Proca să ia apărarea cumnatuluĭ sĕu, în cât: „eu, care am început cu scrisul primuluĭ meu articol într'o *după prânză, înainte de prânz nicĭ ideie nu aveam* încă ca voiu avea prilej a mĕ amesteca în cestiunea de alegere". Ideia i-a venit decĭ aşa, ca din senin, orĭ cel mult — la masă?

Intreaga întimpinare de altfel e scrisă într'un stil, după care dacă ar fi să-'l judecăm pe autor, apoĭ tristă ideie trebue că şi-au făcut chiar şi cititoriĭ „Gazeteĭ". Pentru-că ian' ascultaţĭ cum începe: „*Tiněra* pĕcătoasă din Arad continuă a-'şĭ *încheia negligeul* şi a-'şĭ direge toaleta *derangeată*; ar voi să apară eară în *chip de fecioară*. Aceasta însă nu se poate, pentru că *pata roşie* a *prostituţiuneĭ*" etc. etc.

Ptiu! d-le Murĕşene: om cărunt şi cu *familie*, cum publicĭ asemenea măscărĭ? Şi d-ta, d-le Raţiu, earăşĭ cu *familie*, cum laşĭ să se *reproducă?* Este aceasta lectură pentru familiĭ cu dşoare?

*

Respuns. In nr. 104 al preţuiteĭ „T. P." sunt provocat de Reverend. dl Const. Gurban, să respund că pe ce basă mi-am făcut aserţiunile din nr. 95 al Trib. referitoare întrealtele şi la afacerea învĕţătoruluĭ din Talpoş.

Fiind eu membru în comitetul central al reuniuneĭ învĕţat. district. am cetit maĭ multe jalbe învĕţătoreştĭ, între acelea şi pe a învĕţătoruluĭ Pavel Leu, în care se jelueşte că i-'s'au detras spesele de conferinţă iar lemnele învĕţătoreştĭ s'a decis să nu le capete până la începutul anuluĭ comun, şi aceasta a fost aprobată din partea oficiuluĭ protopresbiteral. Numitul învĕţător să roagă, ca se întrevină comitetul reuniuneĭ învĕţătoreştĭ la venerab. consist. pentru-ca să delature astfel de iregularităţĭ, şi să nu fie silit să ceară întrevenirea autorităţilor streine ..

Jalba se află în archivul reuniuneĭ dar nu e pentru a fi publicată, căci prea mult amar s'ar da la iveală. Cu toate acestea constrins fiind, voĭ publica'o.

De altcum, eu am vorbit în expunerea mea în general şi nu mĕ importă că iregularitatea din petit s'a întêmplat pe timpul d-luĭ protopresbiter Gurban, sau sub alt-cineva.

Cred că am rĕspuns destul, ori dacă doreşte maĭ mult, stau la disposiţie, dar nu mie'mi va cădea greu. Petru Vancu, înv.

*

Convocare. Adunarea despărţământuluĭ protopopesc Butenĭ a Reun. înv. neputîndu-se ţinea în comuna Cuied, conform decisiunilor de maĭ înainte, din causă că acolo grasează bubatul, prin aceasta se convoacă pe ziua de 15]27 Iunie a. c. în comuna Cil, la care toţi membriĭ şi spriginitoriĭ învĕţămêntuluĭ sunt poftiţĭ a lua parte. N. Boscaiu preşedinte. Cornel Novac, notar.

*

Din Tornia primim urmĕtoarele: Invĕţătorul nostru Vasiliu Ilie în 2/14 Iunie a dat un examen foarte bun cu copiĭ, deşi de puţină vreme e la noĭ, din 4 Martie, căci până atunci a fost altul de care au rĕmaş copiĭ neştiind şi s'a trudit învĕţătorul nostru de a adus copiĭ la vreme şi tare frumos îĭ mulţămim.

*

Mulţămită publică. Mult stimatul şi iubitul nostru preot, George Chereches, a donat pe seama sfinteĭ biserici un luminariu de bronz pe sfântul prestol în preţ de 7 fl. întru'memoria neuitateĭ sale soţiĭ născută Elisa Pinţa; reposată la 9 Decemv. 1898, pentru care faptă creştinească i-'se exprimă şi pe această cale în numele comitetuluĭ paroch. mulţămită.

Epitropul Ioan Farchaş iunior şi Gavril Bodor econom a donat pe seama sfintei Biserici un Penticostariu legat în piele roşie cu copce, în preţ de 9 fl. 30 cr, Ioan Micuţ jude primatiu, vĕzênd că liturgierul e în aşa stare, încât abia să maĭ poate fo loşi pentru sĕvârşiree sfinteĭ liturghiĭ, l'a reparat legândul în piele roşie cu copce pe spesele sale în preţ de 1 fl. 80. Ioan Nemeş sen. a donat pe sama sfinteĭ biserici o cădelniţă în preţ de 10 fl. 70 cr. pentru care dăruirĭ în numele comit. parochial li-se exprimă şi pe această cale mulţămită, poftindule, ca denariul depus pe altariul Domnuluĭ să li-se resplătească insutit.

Vecherd, la 25 Maiu n. 1899.

*

Logodnă. *D. Vasilie Terebenţ* teolog absolut şi'a încredinţat de flitoare soţie pe d-şóra *Tiberia S. Pigleu*, fiica preotuluĭ din Izvin. Felicitările noastre.

*

Prăvălie şi cârciumă, într'o comună românească de sub podgorie, se dă în arendă. Doritoriĭ să se adreseze administraţiuneĭ ziaruluĭ „Tribuna Poporuluĭ".

*

În Viena, 14 Iohann Gasse 30. *apare sub conducerea maĭ multor bărbaţĭ marcanţĭ de stat şi politicĭ un ziar politic sĕptemânal numit* **„Der Volksfrieden"** *organ pentru înţelegerea şi egala îndreptăţire a naţionalităţilor din Austro-Ungaria.*

Preţul abonamentuluĭ pe un an e fl. 8., pe 1/2 an fl. 4., şi pe quartal fl. 2. Atât contribuţiile jurnalistice cât si abonamentele sunt a se trimite la redacţia **„Volksfrieden"** *în Viena 14 Iohangasse 30.*

*

Se află de închiriat un local potrivit pentru prăvălie în mijlocul satuluĭ, constătător din 2 chiliĭ pentru şezut cu toate apartamentelor lor; osebit de acestea o odae mare pentru prăvălie (dughian) care are întrarea pe din afară.

Doritorii să se adreseze la subscrisul: Bătrîn Flore, în O. Fazekas Varsand, p. u. Uj Szt-Anna.

*

Poşta redacţiĭ.

Rapoarte despre *examene* şi concerte am primit maĭ multe. Din pricină că n'a fost loc, le vom publica în numĕrul viitor.

Tot aşa şi întimpinarea din *Secusigiu*.

Coşteiu. A fost îmbulzeală mare. In cel viitor.

S. în B. O să se facă de sigur, curênd!

Sam. Clesiu, Munar S. Adresaţi-vĕ la direcţia „Albinei". In Sibiiu este şcoală reală, *săsească*. V'am maĭ rĕspuns odată.

I. Baclescu, Ciclova. Au drept.

Poşta administraţieĭ.

Crema Margit sĕ află numaĭ la Apoteca Gutori Földes Kelemen în Arad, şi costă un flacon mare *fl. 1.* iară un flacon mic *50 cr.*

In atelierul tipografieĭ noastre se caută un

Elev

dintr'o casă bună românească; să recere să aibă cel puţin 4 clase primare, să ştie bine ceti şi scrie.

Administraţia

„Tribuneĭ Poporuluĭ"

Repriviri economice.

Preţuri.

	8 Iunie.
Grâu: s'a vêndut cu fl.	9.75—9.90
Sĕcară: „ „ „ „	7.05—7.35
Orz: „ „ „ „	5.85—6.60
Ovĕs: „ „ „ „	5.65—5.90
Cucuruz (porumb) banat	4.40—4.45
„ alt soiu	5.— —5.25

Preţuri cu termin.

Grâu „ Iunie . . . . . „	9.10—9.20
„ „ Septemvrie . . . . . „	8.51—8.52
„ „ Octomvrie . . . . . „	8.87—8.91
Sĕcară „ Octom . . . . . „	6.88—6.90
„ „ Maiu . . . . . „	7.10—7.15
Cucuruz: pe Iunie . . . . . „	4.47—4.50
„ „ Iulie . . . . . „	4.55—4.62
Ovĕs: pe Octom . . . . . „	5.46—5.48
„ „ Maiu . . . . . „	5.56—5.64

Diverse.

Făină de grâu:

No	0	1	2	3	4	5	6	7
fl.	15.	14.40	14.	13.60	13.40	11.80	11.	9.80
	7 şi jum. 8							
	8.20	5,60						

Făină de sĕcară:

No, 00	0	0|I	I	II	II B	III.
—.—	fl 12.60	12.10	11.60	12.20	10.10	860

Tărîţe fine fl. 5.— comune fl. — —

Meiu (măl. măr.) Nr.	0	1	2	3	4
	11.50	11.—	10.75	10.25	9.50

Fasole albă s'a vênd. cu fl.	6.50—7.—	100 kl.
„ boabe rot. „ „	7.25—7.75	„ „
Linte fără gărgăriţe „ „	10.—16.—	„ „
Mac . . . . . „ „	31.—33.—	„ „
Mazere . . . . . „ „	11.—17.—	„ „
Semânţă de cânepă „ „	—.—11.50	„ „
Chim . . . . . „ „	—.—28.—	„ „
Unsoare de porc . „ „	52. .—	„ „
Slănină . . . . „ „	43.50—46.—	„ „

Prune	80/85	bucăţi bosniece	fl. 12.75
„	95/100	„ „	„ 10.50
„	115/120	„ „	„ 9.50
„	80/85	„ sêrbeşti	„ 12.50
„	95/100	„ „	„ 9.1/2

Seminţe:

Trifoiu roşu: „ „ 98 „ „	37.——43.—	
Lucernă: ung. „ „ „ „	40.——43.—	
„ ital. „ „ 98 „ „	45.——47.—	
In, după calitate . . . „ „	10.50—11.—	
Uleiu de napi . . . . . „	33.—.	
Petroleu american rafinat fl.	22.50	100 kl
„ rusesc „ „	20.—	„ „
„ de Orşova „ „	19.—	„ „
„ de Braşov „ „	18.—	„ „
Spirt grob pentru rafinat fl.	16.50—16.75	
Lână: de vară . . . . . fl.	90.——92	
„ vênătă . . . . . „	90.——93	
„ albă . . . . . „	108.—114	

Pei lucrate:

prima Einsatz-Terzen	10—13	Kl fl.	138.—142
„ „	14—20	„ „	143.—148
„ Zweisatz „	20—22	„ „	133.—135
„ Dreisatz „	22—24	„ „	140.—142
„ „ „	25—26	„ „	143.—145
„ „ „	26—30	„ „	145.—146
„ de bivol „	28—32	„ „	142.—144

Cursul pieţiĭ din Arad.

Din 19 Maiu n. 1898.

Hârtie-monetă română	Cump. fl.	9·47	vênd	9.51
Lire turceştĭ	„	—.—	„	—.—
Imperialĭ (15 R. aur)	„	18.90	„	19.—
Ruble ruseştĭ 100 à	„	126.—	„	127.—
Galbenĭ	„	5.58	„	5.63
Napoleon-d'orĭ	„	9.48	„	9.55
100 Marce germane	„	58.50	„	58.92
Livre sterling	„	11.90	„	12.50

Porcĭ:

(Piaţa Steinbruch)

19 Maiu.

Ungare; greutate:			
bătrâne	320—380 kg.	46.——47	cr. p. kg.
tinere	320—390 „	50.——51	„ „ „
„	250—390 „	49——49.5	„ „ „
„ până	250 „	49——50	„ „ „
mijlocie	240—260 „	47.5.—48	„ „ „
Române	— — „	—.——	„ „ „
sêrbeştĭ		48.—48 1/2	„ „ „

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Redactor responsabil Ioan Russu Şirianu

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeş.

Director: E. Hodoş.

Au apărut:

Nr. 1 S. S. Secula, Realităţi şi Visări, novelete

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G Coşbuc, Versuri şi Proză, cu potretu autorului.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovişteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,

Nr. 7. Zotti Hodoş, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Ţiganilor, cu potretu autorului.

Nr. 10. E. Hodoş, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoş, Cântece Bănăţene, cu rĕspuns dlui Weigand

Nr. 13. E. Hodoş, Cântece Cătăneşti, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave, cu potr. autorului.

Nr. 15—17. Ios. Bălan, Numiri de localităţi.

Nr. 18—22. Zotti Hodoş, Poftă bună! Carte de bucate.

Nr. 23—26. P. Drăgălina. Din Ist. Banatului Severin I.

Nrele viitoare: Din Istoria Bănatului Sev. de P. Drăgălină.

P. II. Severinul sub princiipii Transilvaniei până la căderea sa în mânile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiele între Austria şi Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Infiinţarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Partea I. a apărut.

Celelalte au să apară pe rênd. *Cei ce doresc zĕ li-se trimită, sunt invitaţi a ne înştiinţa, ca să ştim câte exemplare să tipărim.* **Direcţia.**

*

Conferinţele învĕţătoreşti, este titlul unei cărţi de 212 pagini apărută în tipografia archidiecesană din Sibiiu. Conferinţele învĕţătoreşti din archidiecesa ortodoxă română a Transilvaniei ţinute în 18/30 şi 19/31 August 1898 sunt publicate de comisarii consistoriali. La sfîrşit se află trei lucruri mai bune şi anume: „Istoricul treptelor formale, respective metodice, ale învĕţămêntului.“ „Istoria naturală în şcoala poporală“ şi „Remuneraţiunile şi pedepsele în şcoală!

*

Bibliografie A apărut „Foia pedagogică,“ cu urmĕtorul cuprins: Disciplina, cu devotamentul şi iubirea în serviciul educaţiunii (Urmare şi fine), de Ioan Dariu.—Modele de lecţiuni: Aerul, elasticitatea lui, de C. Gr. —Informaţiuni: Instrucţiune cu privire la cuincuenalii. — De ale reuniunilor învĕţătoreşti. — Mulţămită. — Felurimi.

*

A apărut nrul 27 din **„Floare Albastră“** cu următorul sumar:

Pandurul, C. Sandu. Cântec bohem (poesie, St. O. Iosif. Din Corsica, I. Duscian Cântecul isvorului (poesie). Sin-Petreanul Note din ţeară, S. Voinea. Glas de corn (poesie), D. Nanu. Funcţionari... (schiţă. Safire's ochii tĕi (din Heine). I. Neamţu. O carte nouĕ, Marie Rz. Rubrică veselă Lumpatius. Criminalitate şi socialism, Alfred Fouillée Crochiuri din ţeară, Snoave Ecouri literare şi artistice. etc. etc.

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră“

Poftă bună!

Carte de bucate de *Zotti Hodoş* Atragem atenţiunea cetitorilor asupra acestei cărţi, care conţine sub 420 de numere, peste 600 de reţete şi anume cele mai bune reţete din bucătăria practică şi moderna. Această carte să poate întrebuinţa în ori-ce gospodărie românească. Partea cuprinde atât reţetele bucatelor celor mai simple cât si reţete de bucate mai complicate; şi adică: Supe, Ciorbe, arsiete postate, rosoluri, aspicuri galantine, fripturi naţionale şi franţuzeşti, torte, parfeuri îngheţate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Preţul 70 cr. plus porto 5 cr. se afla de vînzere la Dna Zotti Hodoş. Caransebeş.

*

„Revista ilustrată“, în nrul 1 din anul al doilea are următorul bogat sumar:

După legea cea mai înaltă. O istorie de C. E. Franzos, Cântec. Poesie de G. Coşbuc. Ornatele (Odajdele) preoţilor idolatri. Tipuri de S. P. Simonu. Când te vĕd. Poesie de Niţu Din propria ei putere. Novelă de G. Simu.

*

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an şi rugăciune pentru vremuri grele“ este titlul unei broşuri, ce a apărut la institutul tip. *„Minerva“* din Orĕştie, edată de d-nii: Iosif Tăbăcariu şi Ilie Turdăşan.

Preţul 10 cr. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea.

*

A apărut „Aritmetica generală şi specială“ de Teodor Ceontea prof. preparandial. Aritmetica menită preparandiilor (şcoalelor normale), şcoalelor comerciale şi medii, cum şi al tuturor privaţilor, costă 2 fl.

*

Cartea plugarilor de Ioan Georgescu costă 25 cr.

Cea dintâiu se poate procura dela Tipografia Diecesană, din Arad, cea de a doua dela Tipografia „Aurora“ din Gherla.

A apărut **„LITURGIA sfântului Ioan Crisostom“** de Nicolae Ştef, inv. în Arad, *ediţia II.* pentru cor mixt, cu mai multe *pricesne*, irmoase, şi un adaus de cântări naţionale. — Preţul unui exempl. 4 fl pentru preparanzi 2 fl. 50 cr. plus 10 cr. porto postal, ear' legat cu firme 50 cr. mai mult; se află de vînzare la administraţia „Tr. Pop“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

(33) 89— ÎN SIBIIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condiţiuni:

1. în contra primejdiei de foc şi de explosiuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, producte de câmp, mobile ş. a.;

2. pe viaţa omului în toate combinaţiunile, precum: asigurări de capitaluri în casul morţii şi pentru terminuri fixate, de zestre şi de rente.

Deslusiri se dau, şi oferte de asigurări se primesc din comitatele: *Arad, Bichiş, Bihor, Ciănad, Caraş-Severin, Timiş şi Torontal*

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui advocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II.) precum şi prin agenturile cercuale şi speciale.

Cumpăraţi şi cetiţi!

„Din vremuri apuse“

amintiri din vremurile eroice ale vieţii noastre naţionale

de

Iudita Secula născută Truţa.

Preţul 1 coroană.

Se poate comanda prin Administraţiunea ziarului „Tribuna Poporului“

Dentist şi atelier technic pentru dantură.

Am onoarea a aduce la cunoştinţa p. t. public, că în

Arad, piaţa libertăţii (Szabadsàg-tér) sub Nr. 22.

în etagiu I. al casei de chiriă dela teatru

am deschis

un atelier technic pentru dantură

care corespunde în toată privinţa tuturor cerinţelor moderne.

Am funcţionat timp mai îndelungat la renumita clinică de dantură din Berlin însuşindu-mi cele mai nouĕ şi practice tratamente aplicate acolo şi provĕzut pe deplin cu materialul şi toate recuisitele technice mĕ recomand (ofer) a plumbui măselele cu ori ce material îndatinat, sau metal cum se va afla mai avantagios pentru bolnav.

Pentru curăţirea dinţilor şi conservarea lor în stare bună şi pe lângă onorariu prealabil fixat.

Tragerea de măsele o sĕvĕrşesc ori pe lângă amorţirea durerilor (amnesticum) ori cu gaz de voluptate sau chiar şi fără de acestea

Pun coroane de măsele din aur.

Aşez statornic dinţi singuratici

Pe lângă plătire chiar şi în rate pun dantură artificială întreagă, deplin acomodată, pentru sdrumicarea bucatelor, fără a îndepărta rădăcinile dinţilor, sau numai câte o parte a danturei sĕvîrşesc cu multă îngrigire, tot asemenea prelucru dinţi artificiali neconvenabili şi reparez părţile rupte din ei.

Scot dinţi dela sĕraci gratuit. Ordinez dela 8—9 ore.

Membrilor dela cassa pentru ajutorarea bolnavilor însă pentru preţuri foarte moderate.

Ordinez înainte de ameazi dela 9—12 ore după ameazi dela 2—6 ore.

Arad 1899 Iunie.

Cu deosebită stimă:

VAJDA BENEDICT
medic-dentist.

881 20—7

Tipografia „Tribuna Poporului“ Aurel Popovici-Barcianu în Arad.